

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta mechatroniky, informatiky
a mezioborových studií ■

Pasivní součástky

Vyučující:

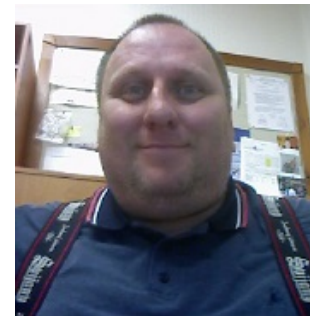
Zdeněk Plíva

*e-mail: zdenek.pliva@tul.cz
3536*

Miroslav Holada
Leoš Petržílka

...

<http://www.ite.tul.cz>

Přehled témat

- Elektronická schémata a symbolika
- Součástky – pouzdra, značení
- Pasivní součástky (R, C, L)

Přehled info-markerů

Informace obsažené ve slajdech přednášek jsou různě důležité pro různé studijní obory a zaměření. Na některých slajdech může být značka, která informuje o významnosti a důležitosti prezentované informace.

důležité - vyžadováno u zkoušky

informativní slajd s "doplňkovou" informací

Pokud slajd není označen, tak je jeho důležitost střední (tj. Něco mezi důležitým a informativním).

základní znalosti z předchozího studia (fyziky)

zásadní informace pro pochopení další látky

Opakování

Proud / napětí

Střídavý (AC) / Stejnoseměrný (DC)

Efektivní hodnota střídavého proudu (I_{ef}) je rovna hodnotě stejnoseměrného proudu, který by při průchodu odporovou zátěží dával stejný průměrný výkon.

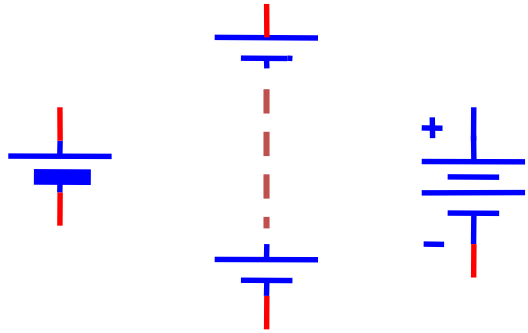
Efektivní hodnota střídavého napětí (U_{ef}) je rovna hodnotě stejnoseměrného napětí, které by při přiložení na odporovou zátěž dávalo stejný průměrný výkon.

Efektivní hodnota bývá často značena indexem **RMS** z anglického „*Root Mean Square*“

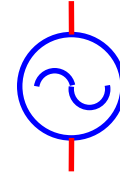
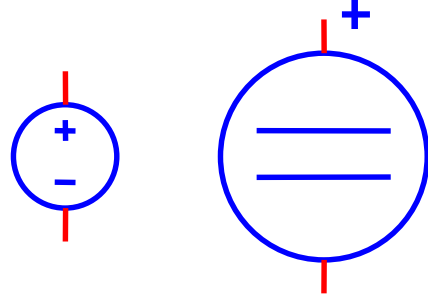

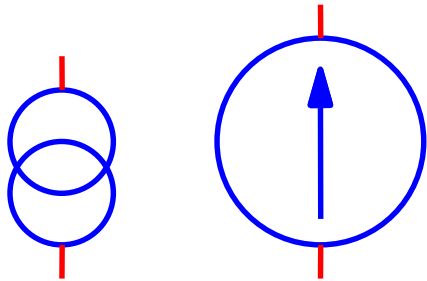
Grafické značky - zdroje

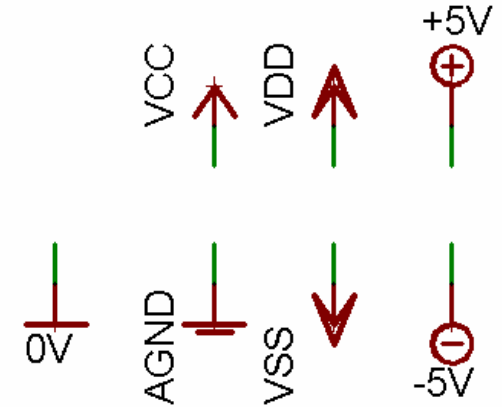
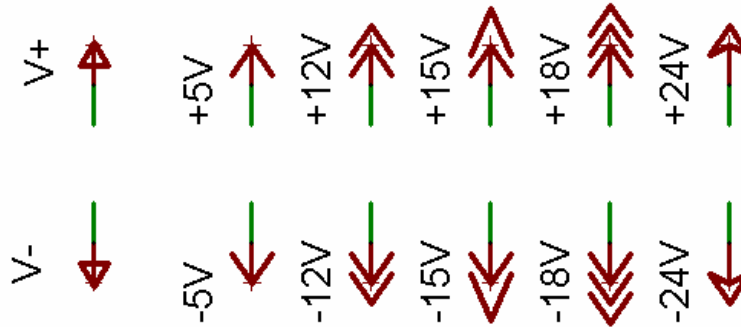
Primární článek
Baterie akumulátorů,
nebo prim. článků

zdroj střídavého
Napětí (signálu)

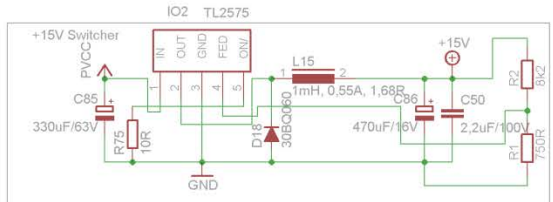
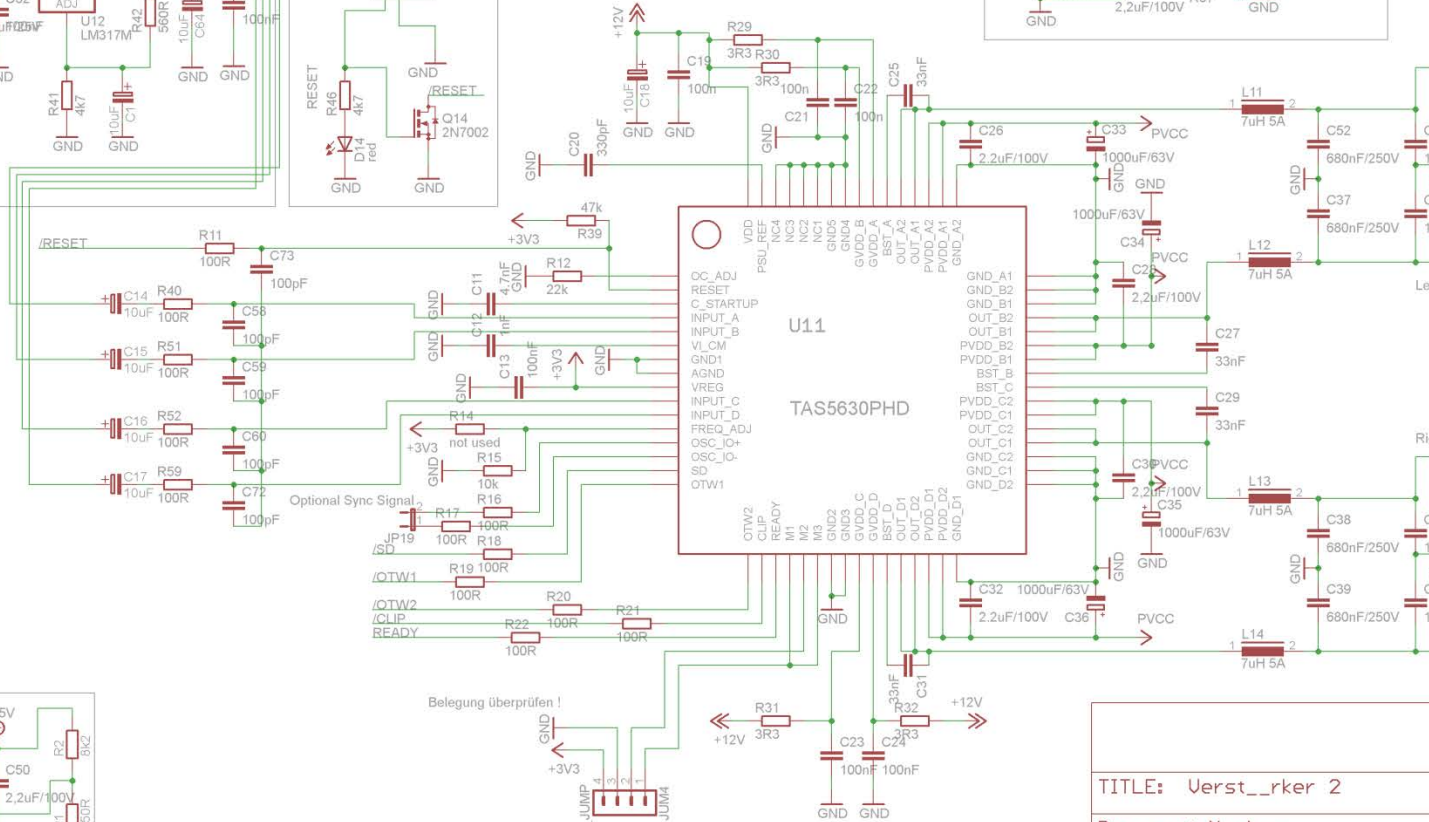
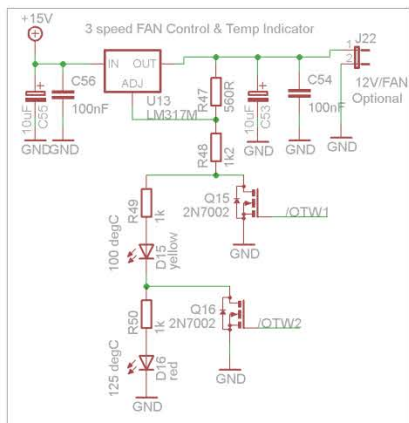
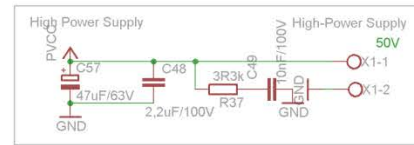
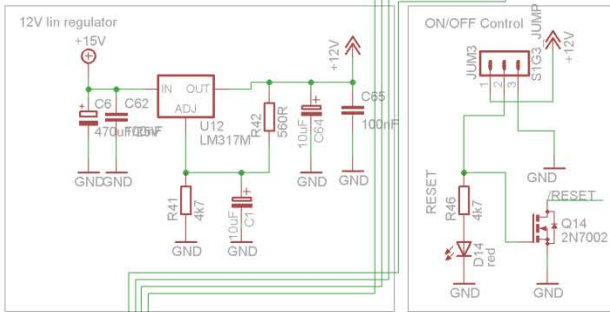
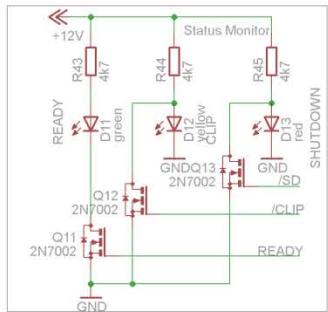
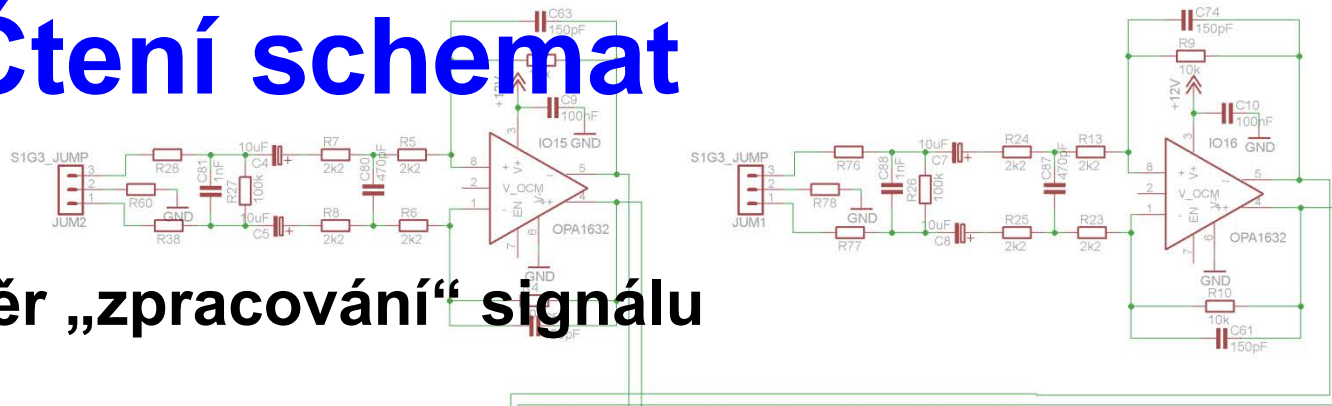
zdroje proudu

Čtení schemat

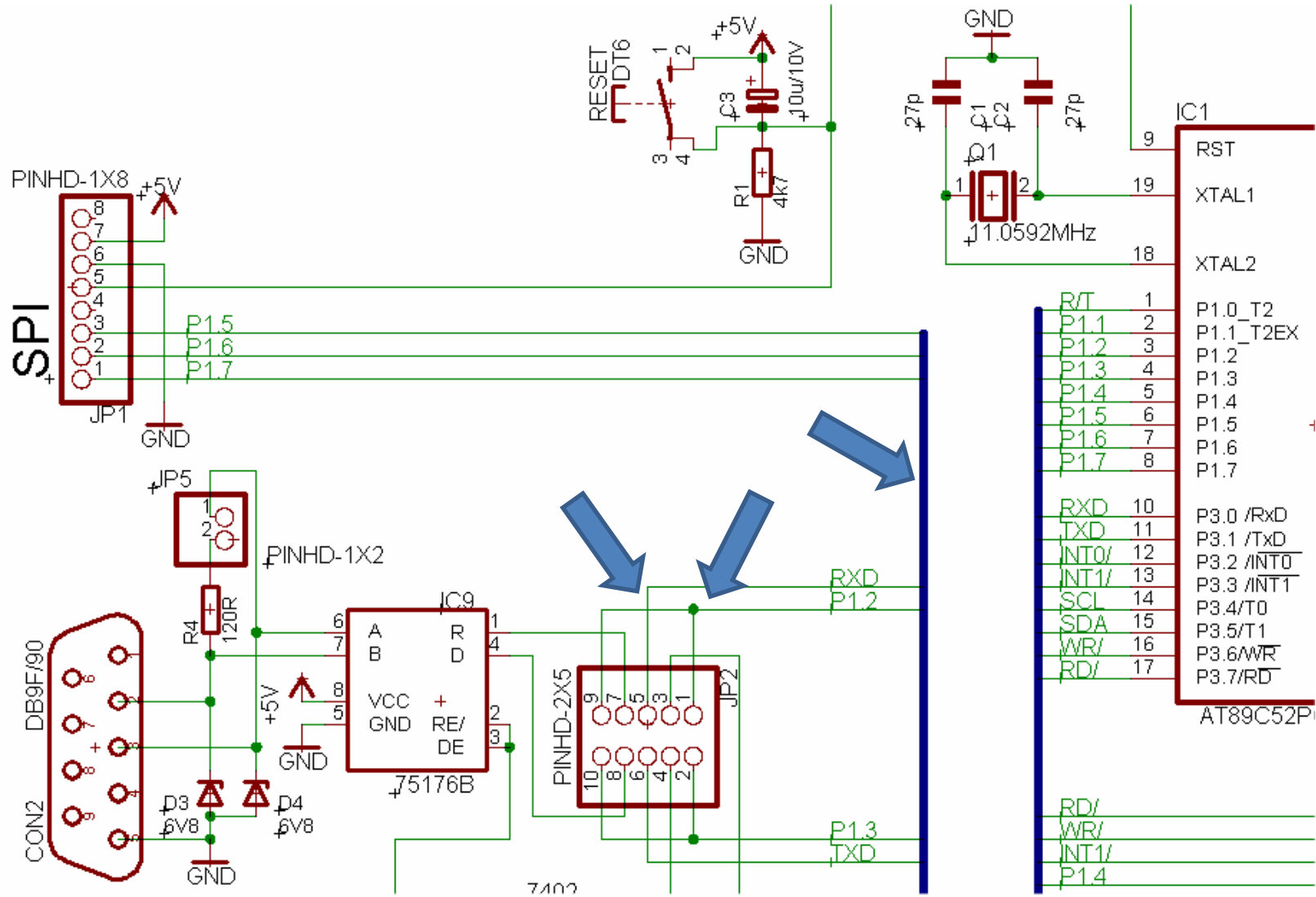
Směr „zpracování“ signálu

TITLE: Verst_rker 2
Document Number:
Date: 26.10.2014 18:09:42

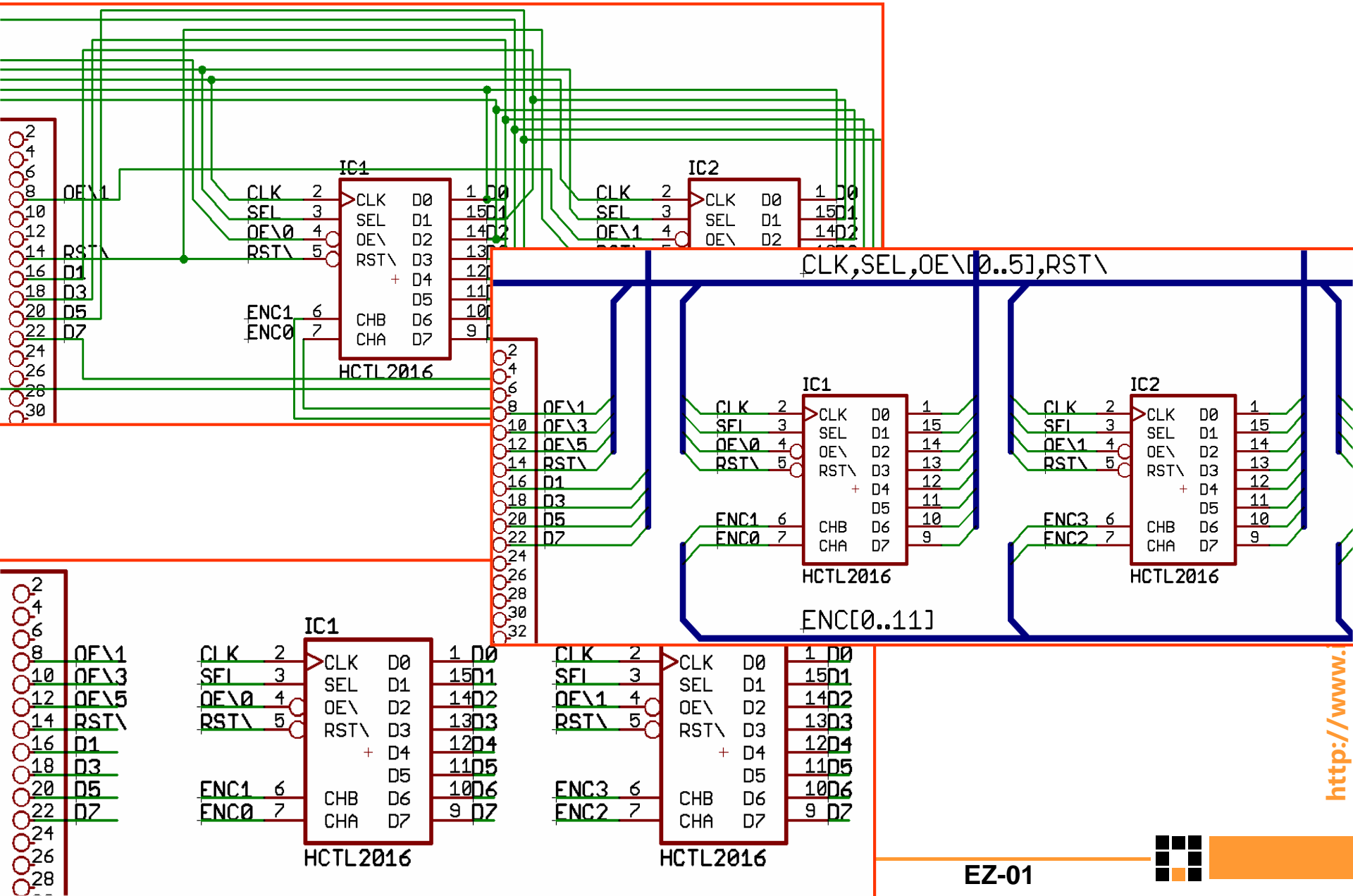
Čtení schémat

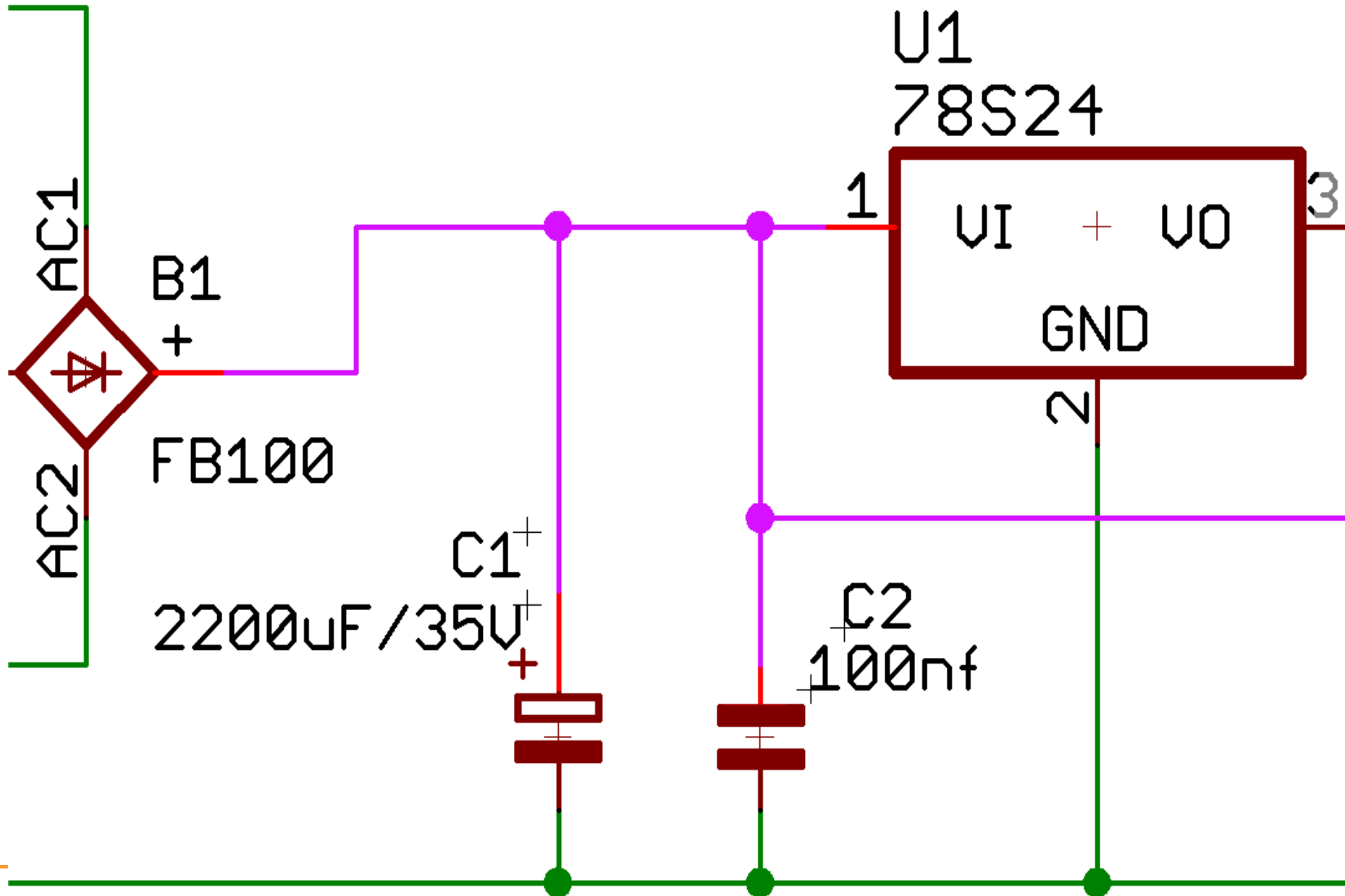

Čtení schemat

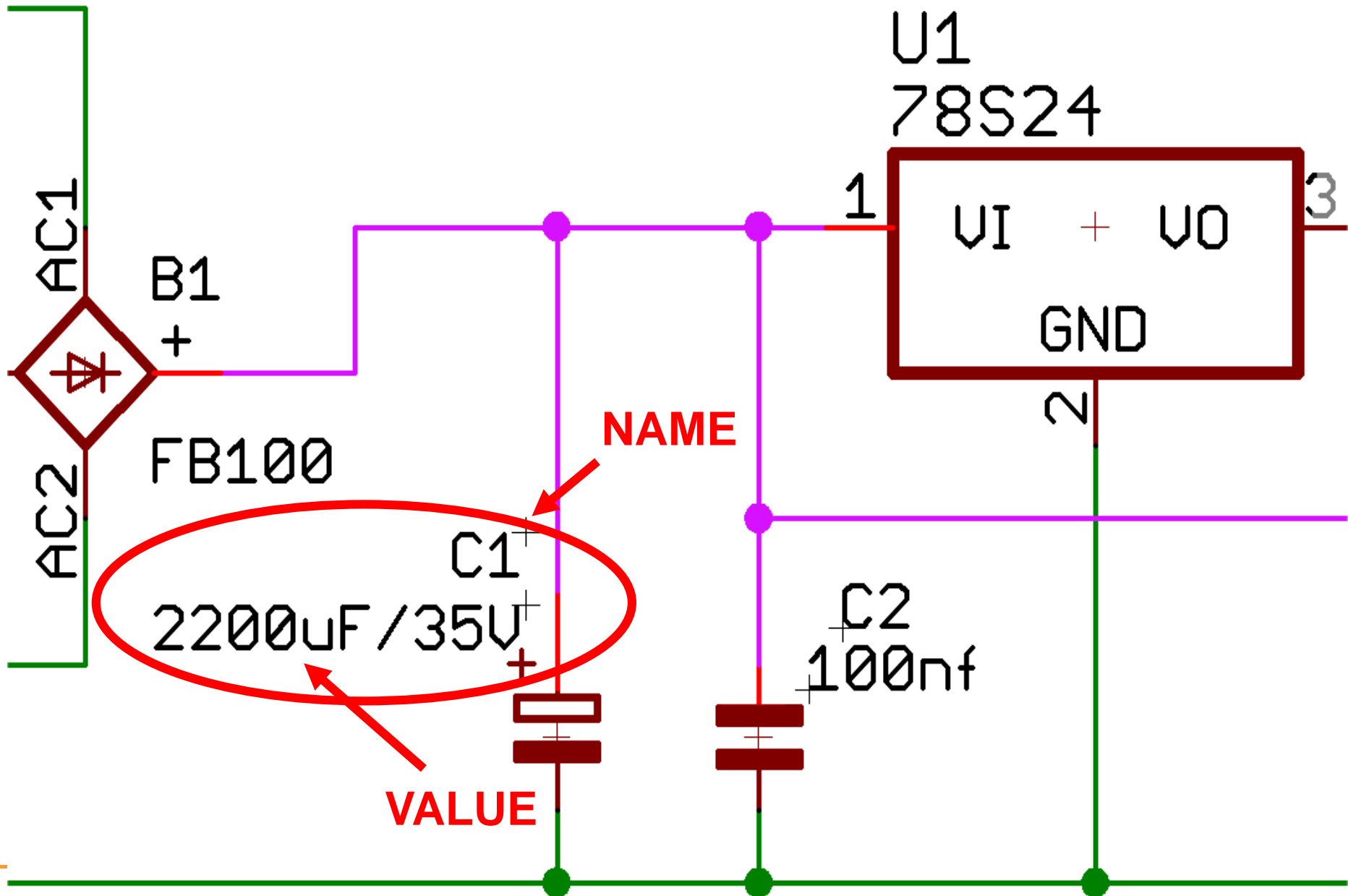

Čtení schemat

Čtení schemat

Elektronické součástky

Pasivní

- Stále elektrické vlastnosti nezávisle na proudu, napětí

Aktivní

- Elektrické a přenosové vlastnosti se mění v závislosti na přivedeném proudu/napětí

Konstrukční

- Mechanické prvky zařízení (kostra, panely...)
- Elektromechanické (přepínače, DPS, konektory...)
- Pomocné materiály (cín, tavidlo...)

Elektronické součástky

Teplotní rozsahy

- consumer, commercial
(0 ÷ +70°C, 0 ÷ +40°C)
- industrial, automotive
(-40 (-25) °C ÷ +85°C)
- extended, military (-55°C ÷ +125°C)

Vliv teploty na parametry prvků (zbytkové proudy, zesílení, odpor a kapacita)

→ Chlazení...

Pouzdra součástek

technologie (THD, SMD)

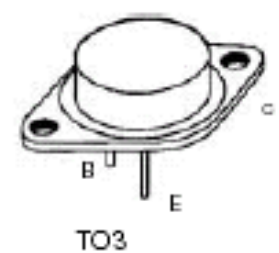
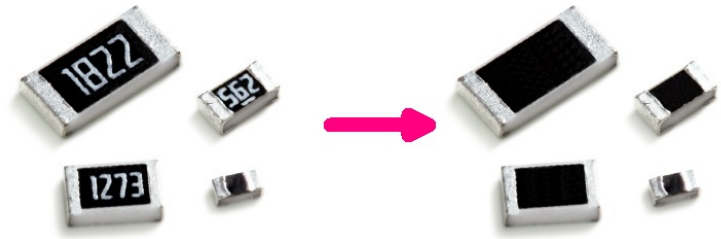
pasivní součástky

polovodičové součástky:

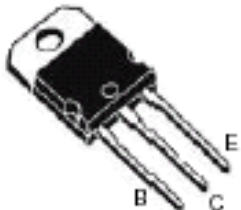
(DO-xx, TO-xxx, SO-xxx, DIPxx, PLCCxx, SOICxx, ...)

Materiál: sklo (diody), plast, keramika, kov

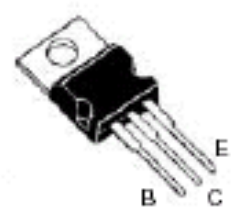
Typy vývodů: drátové, kolíky, nástrčné, špičky (DIL),
výstupky (SMT), BGA

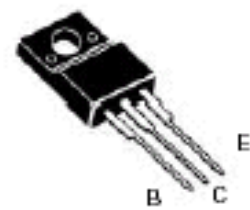
TO3

TO218

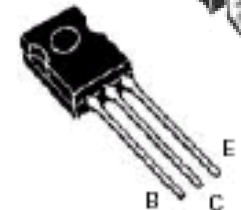
TO220

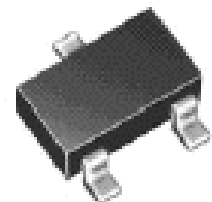
TO220FP

SOT32

SOT82

<http://www.soselectronic.cz/?str=1265&article=yageo-stane-se-znaceni-smd-rezistoru-historii>

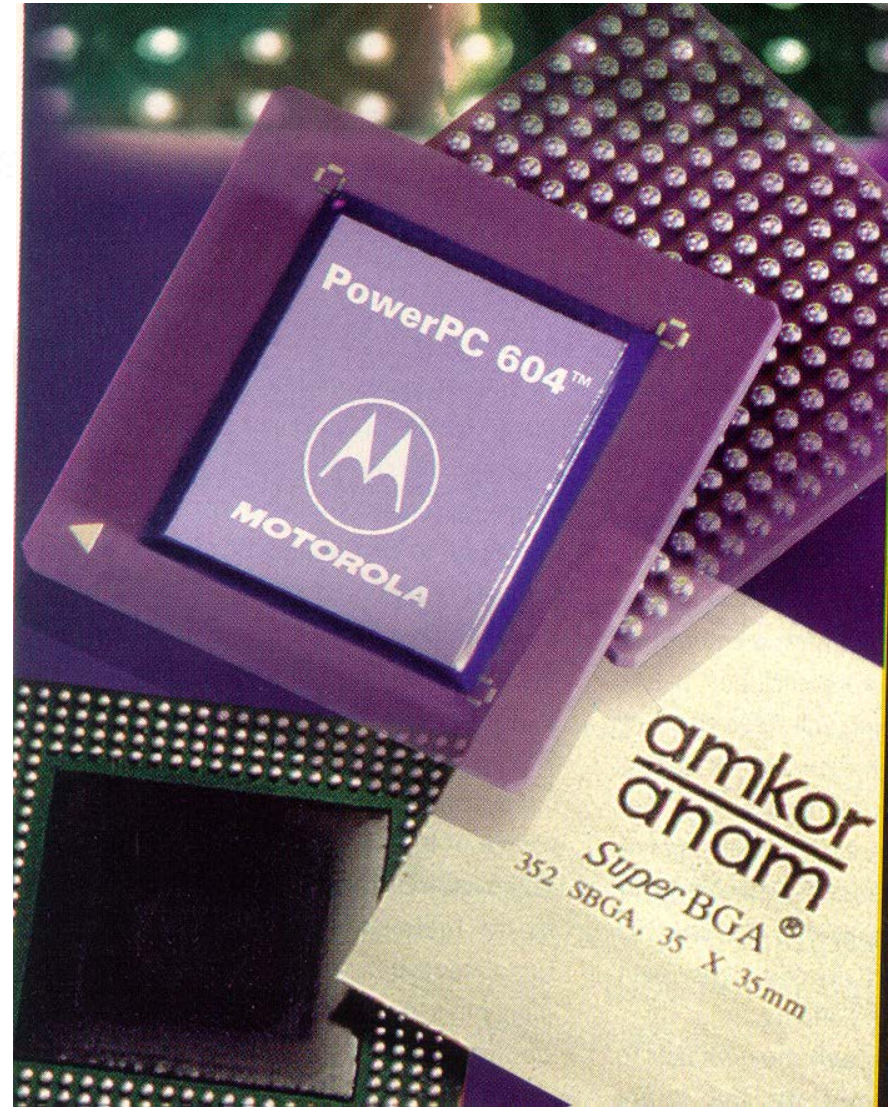
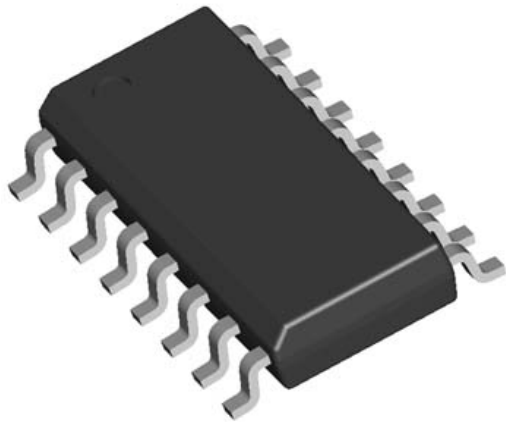
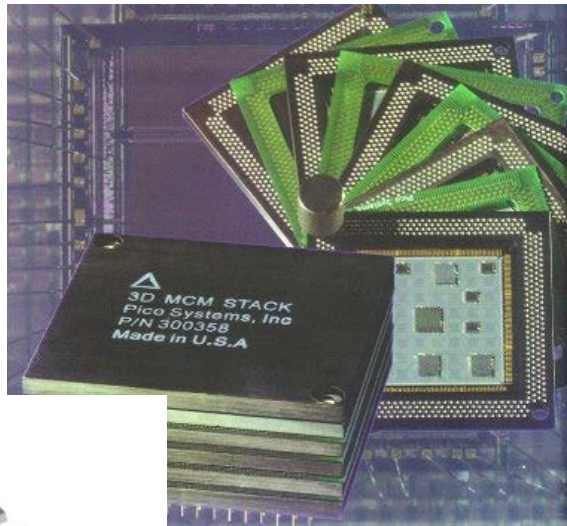
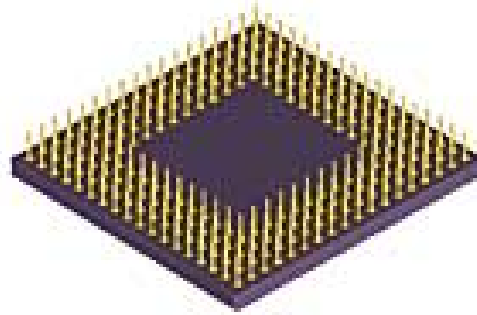
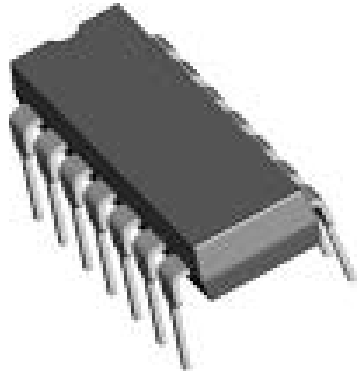
<http://www.ite.tul.cz>

Pouzdra součástek

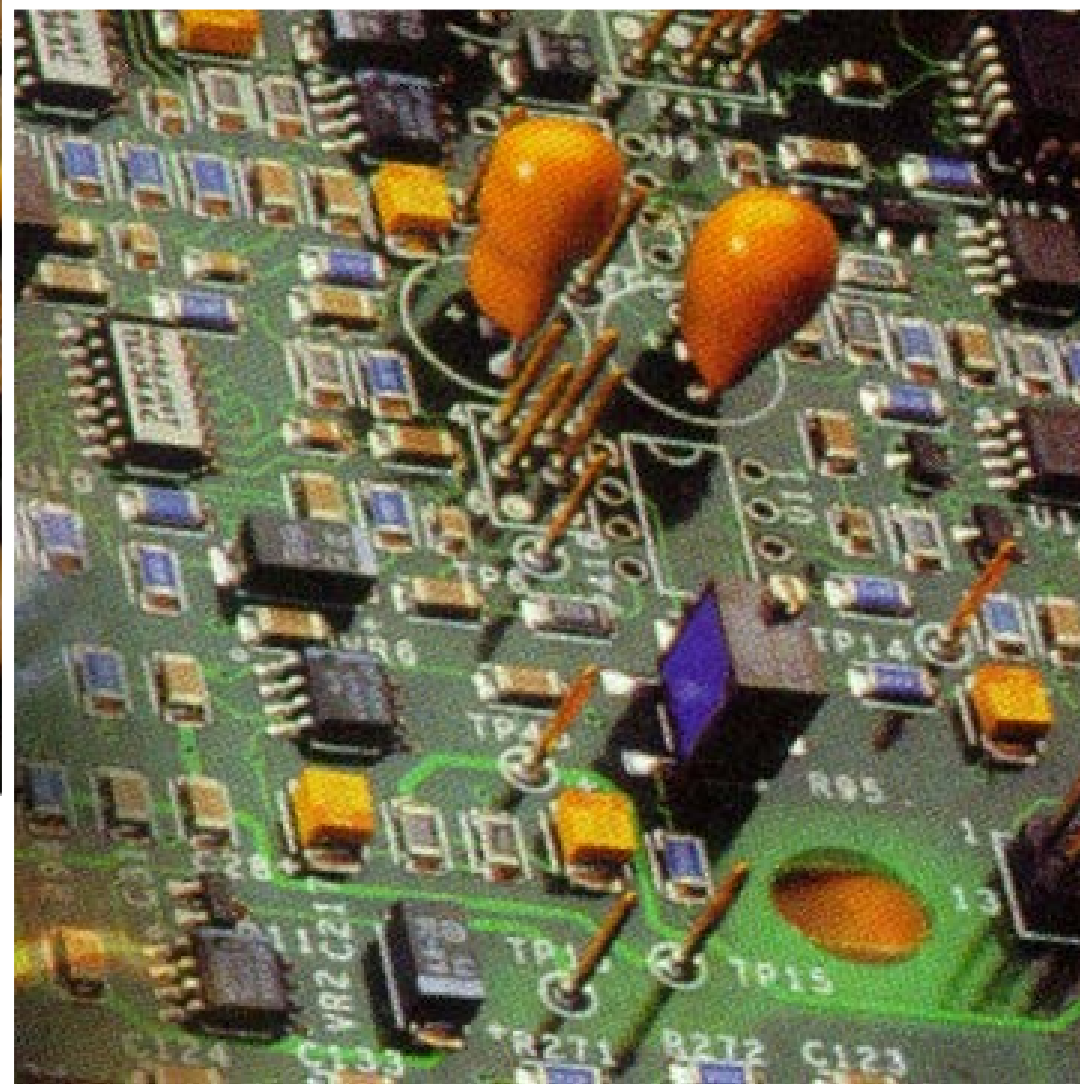

<http://www.ite.tul.cz>

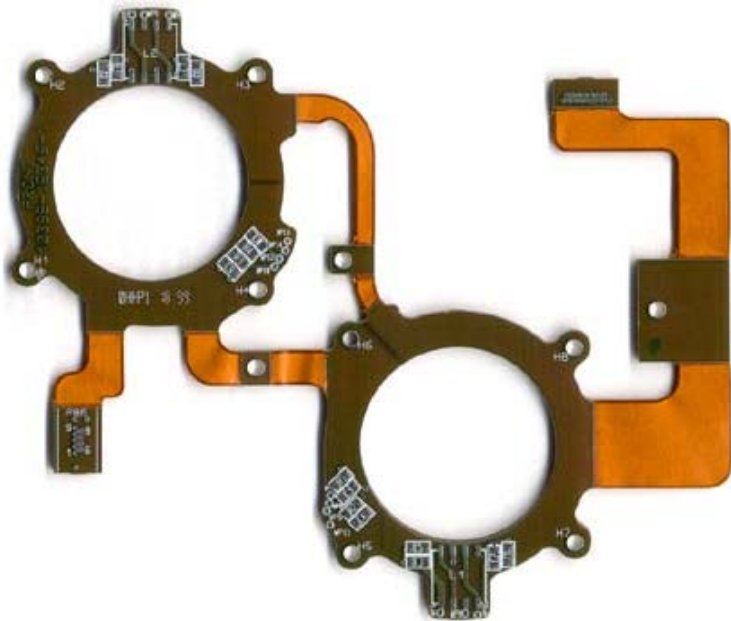
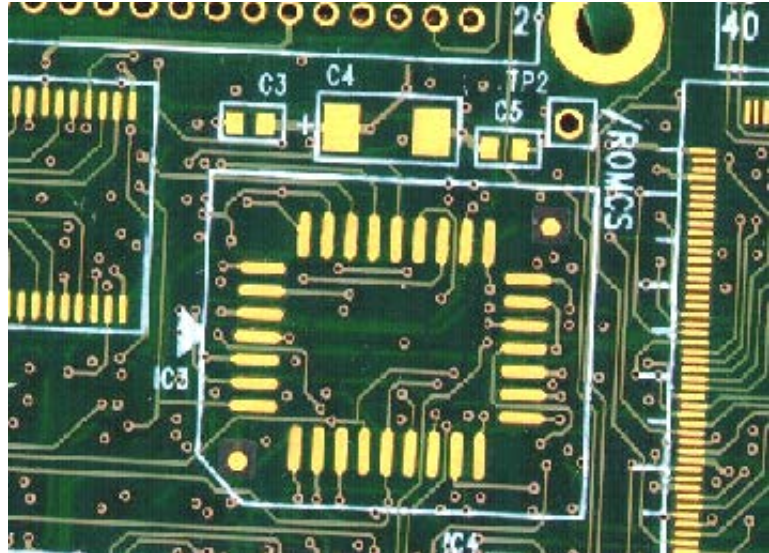
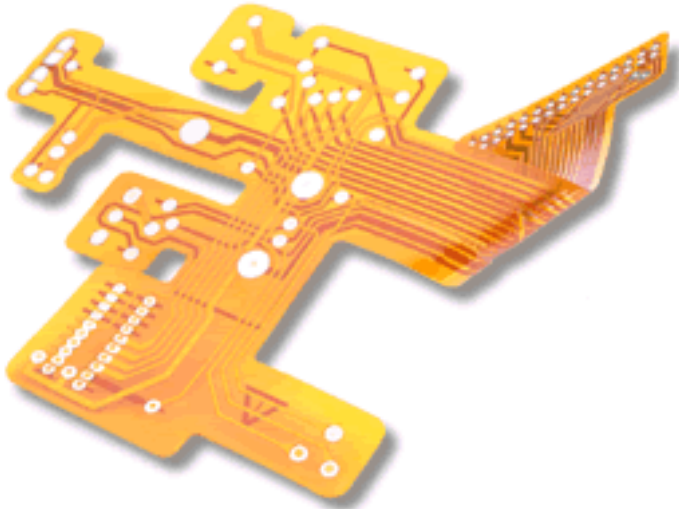
Pouzdra součástek

DPS / PCB

- Připevnění součástek
- Propojení součástek
- Umístění v prostoru
- SSB / DSB / MLB

PCBlab

Pasivní součástky – řady hodnot

Geometrické řady jmenovitých hodnot
počet hodnot na 1 dekádu:

En , kde n je $3 \cdot 2^k$ ($k=0 \dots 6$) - E3 až E192

E6: 1,0 – 1,5 – 2,2 – 3,3 – 4,7 – 6,8

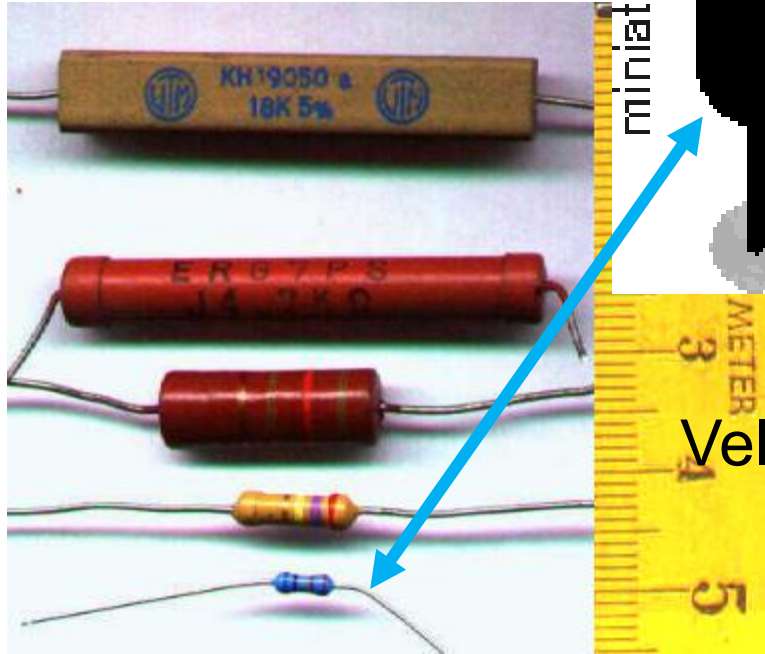
**E12: 1,0 - 1,2 - 1,5 - 1,8 - 2,2 - 2,7 - 3,3 - 3,9 - 4,7 -
5,6 - 6,8 - 8,2**

En souvisí s tolerančním polem hodnot:

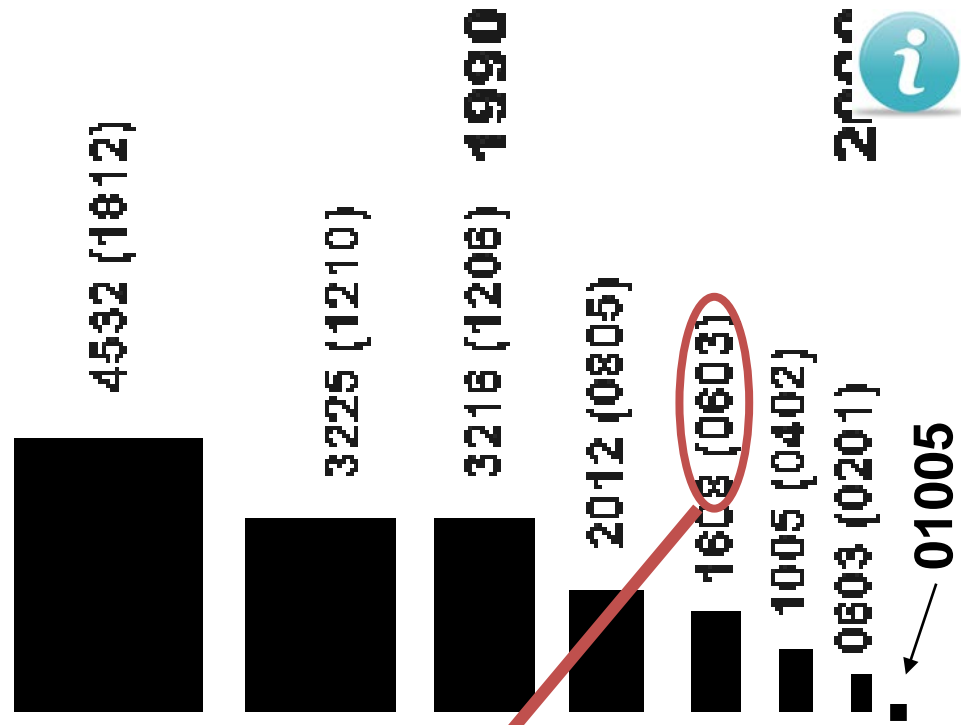
**E6 ~ ±20%, E12 ~ 10%, E24 ~ 5%, E48 ~ 2%, E96 ~
1%, E192 ~ ±0,5%**

Pro speciální účely: Rn (R5: 1,0–1,6–2,5–4,0–6,3)

miniaturní odpor

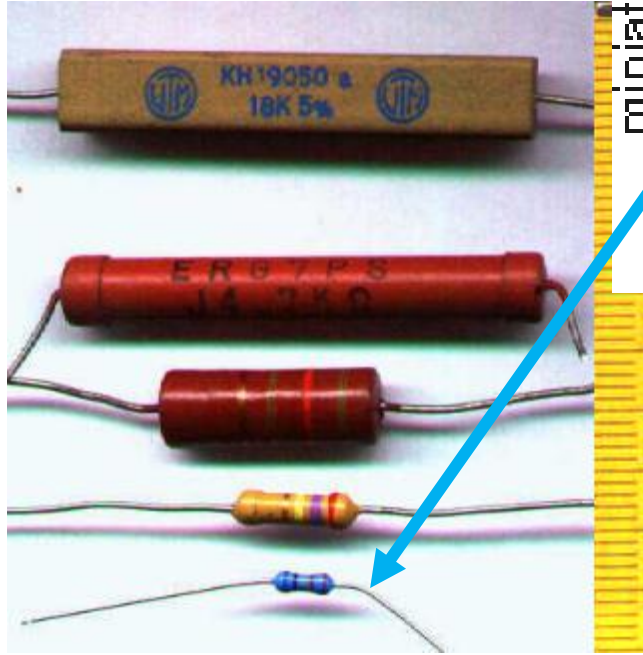
Velikost prvků montovaných na DPS

06 x 0,254 = 1,524 mm

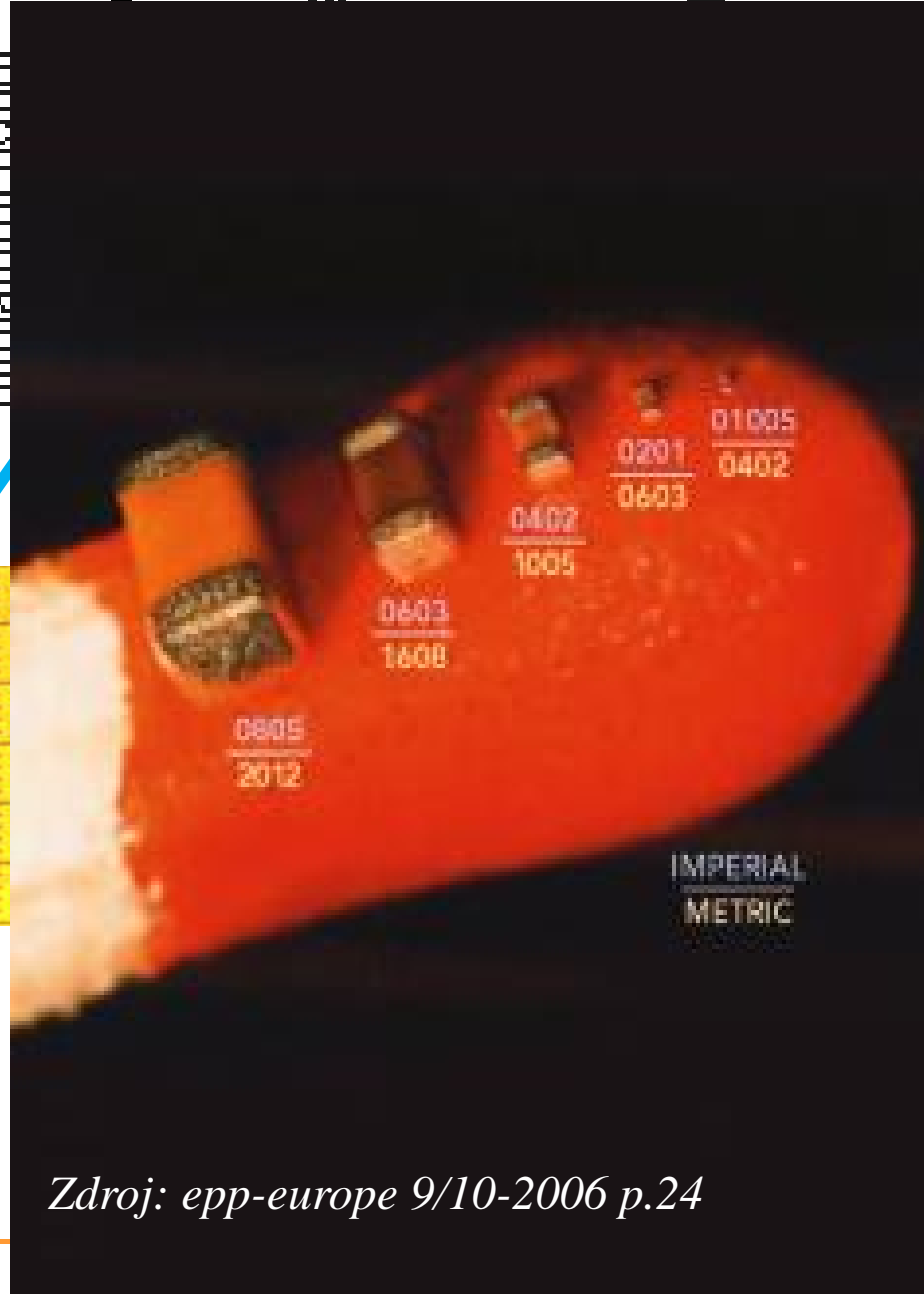
03 x 0,254 = 0,762 mm

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/7/75/Resistors-photo.JPG>

miniaturizace

990

- 1005 (0402)
- 0603 (0201)
- 01005

DPS

4 mm
2 mm

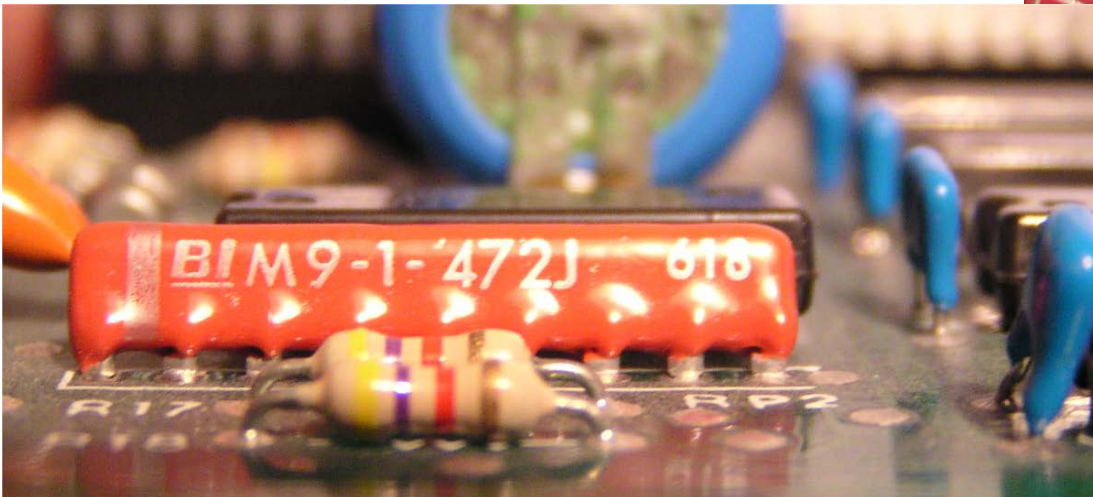
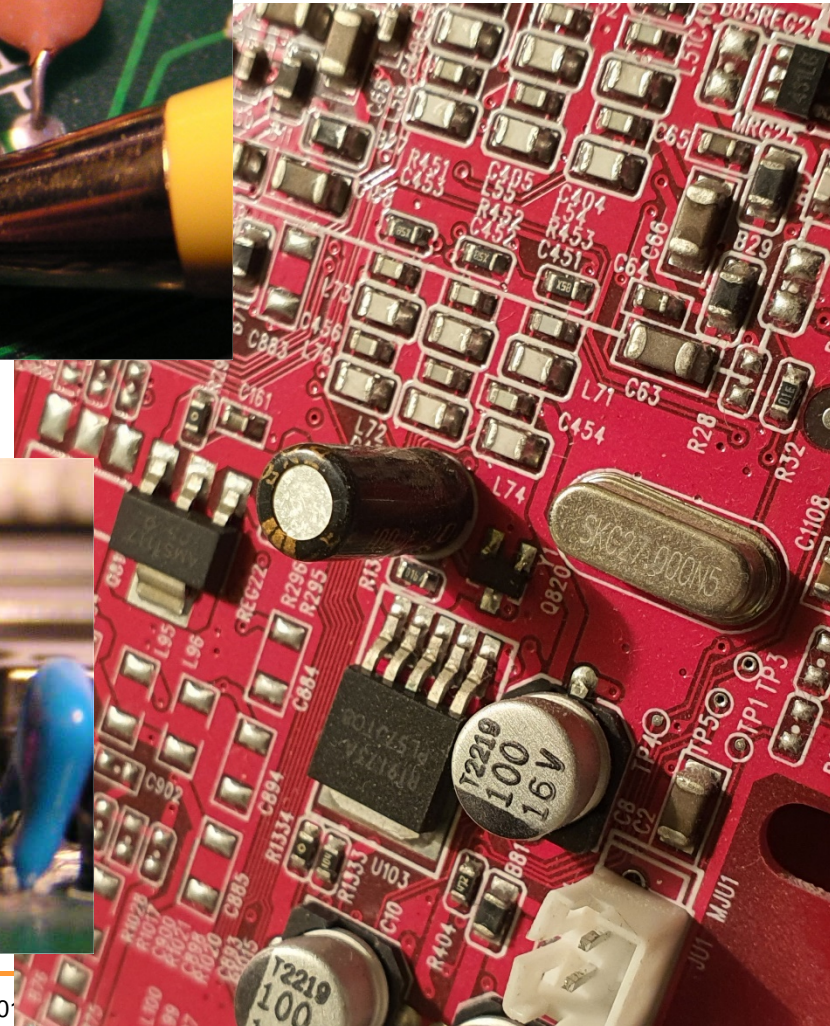
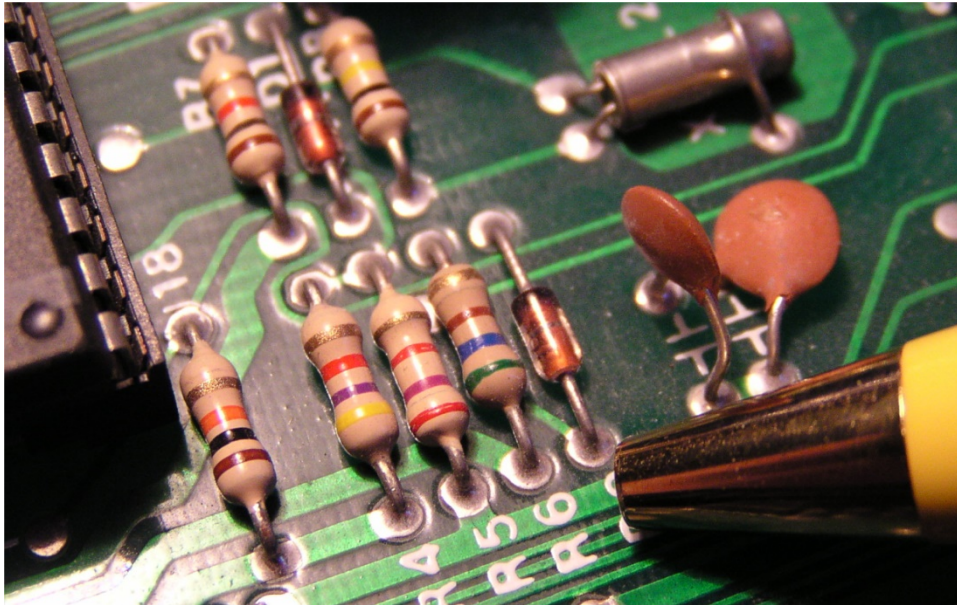
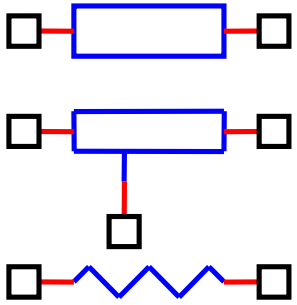

Zdroj: epp-europe 9/10-2006 p.24

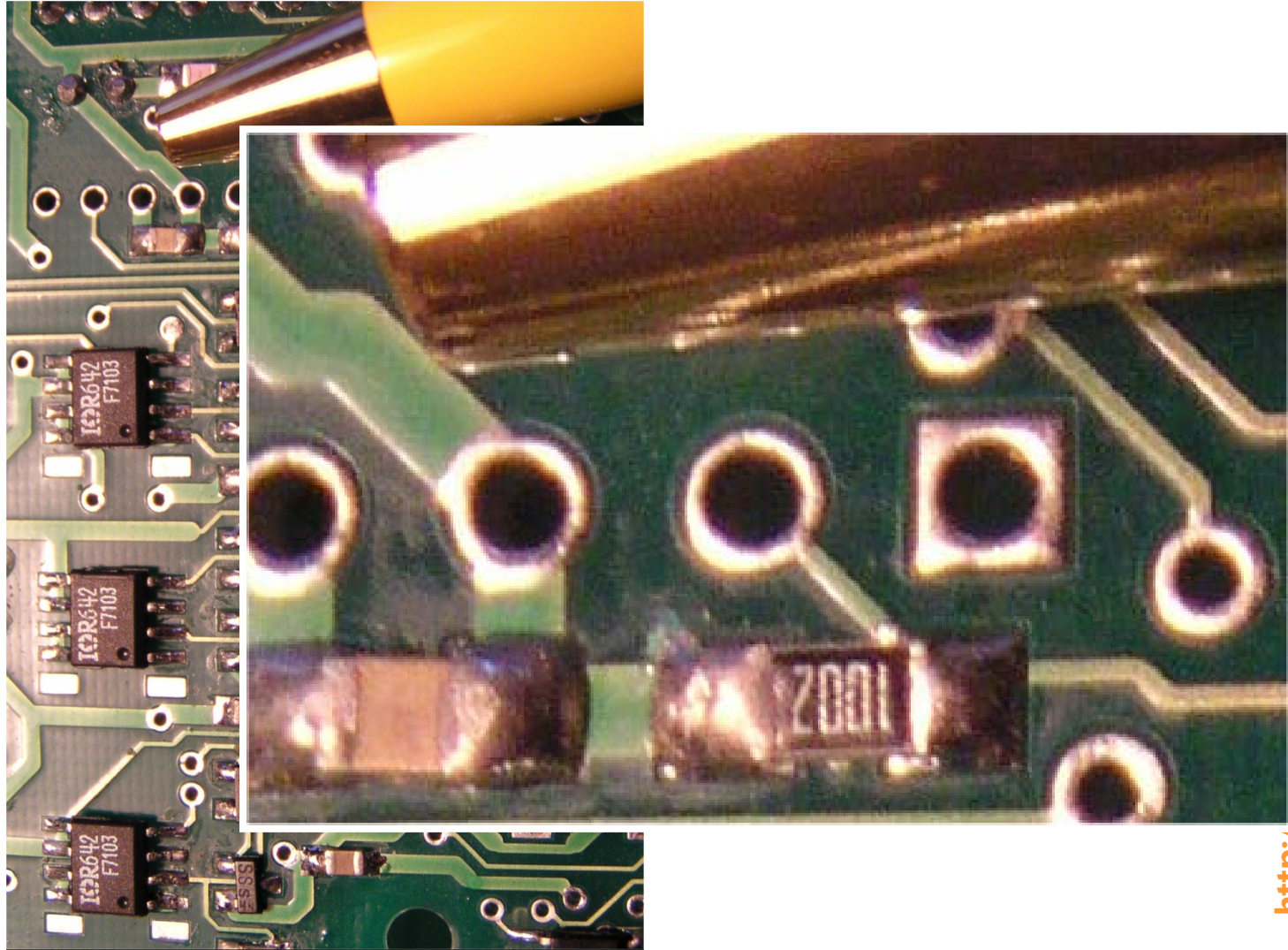
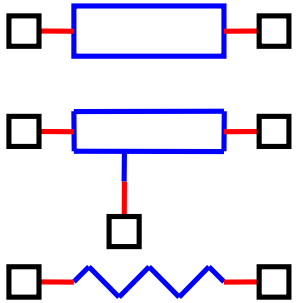

Rezistory

Rezistory

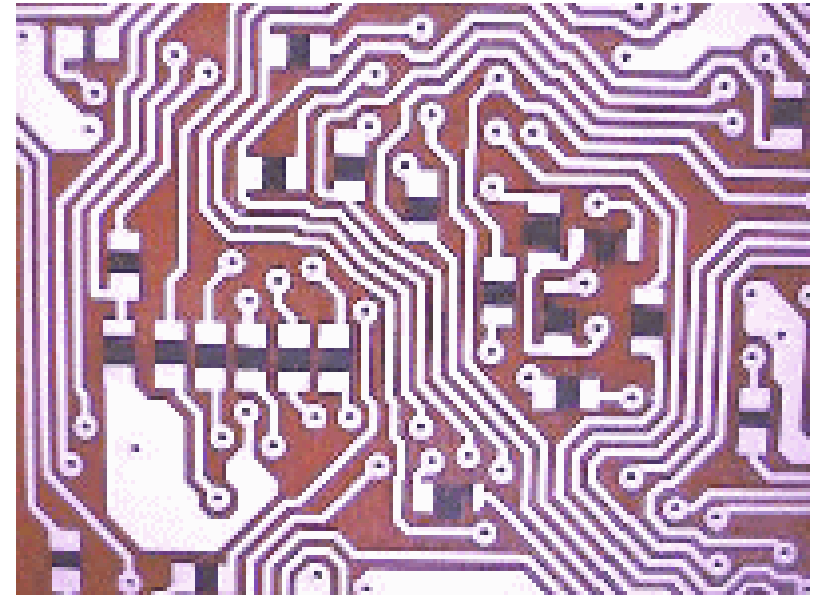
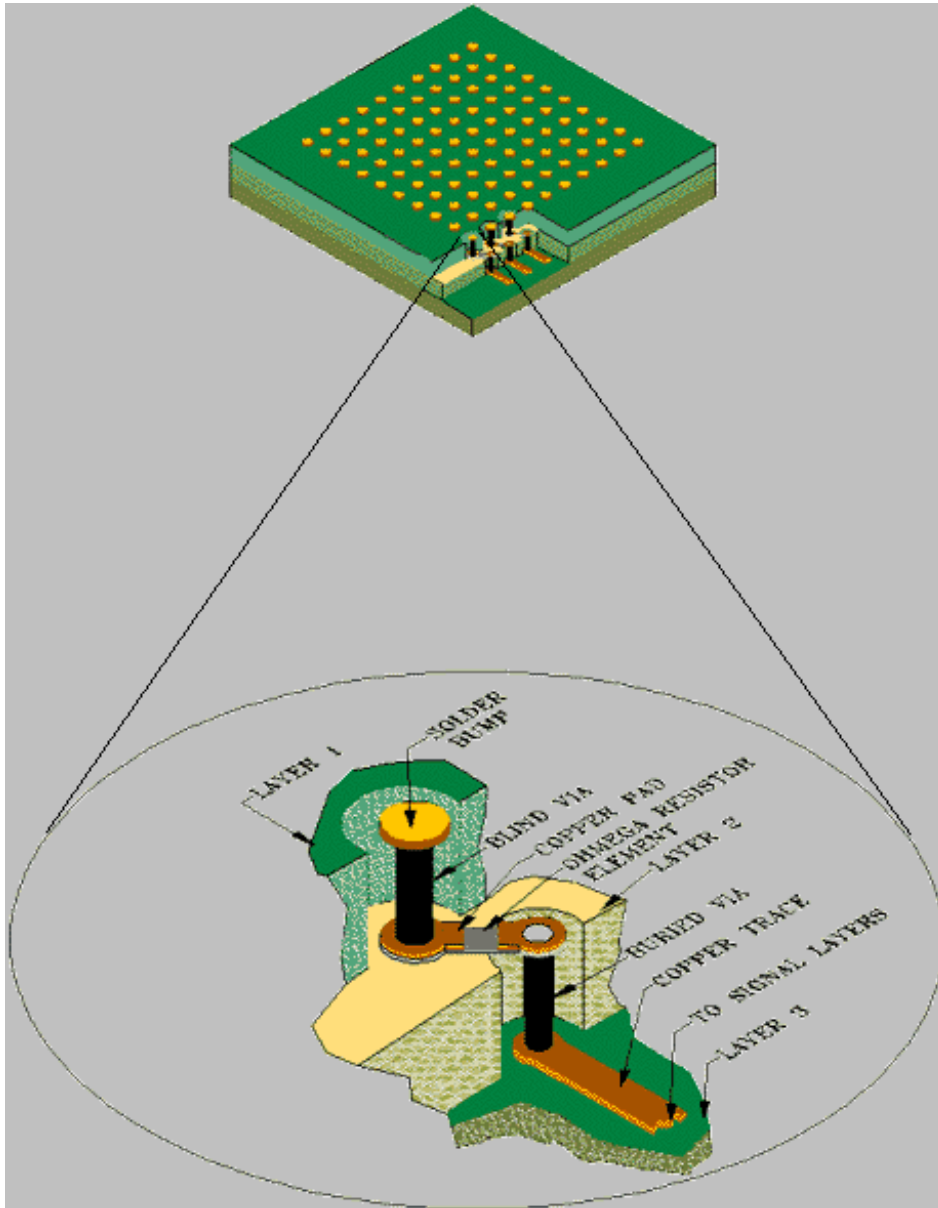
<http://>

Rezistory

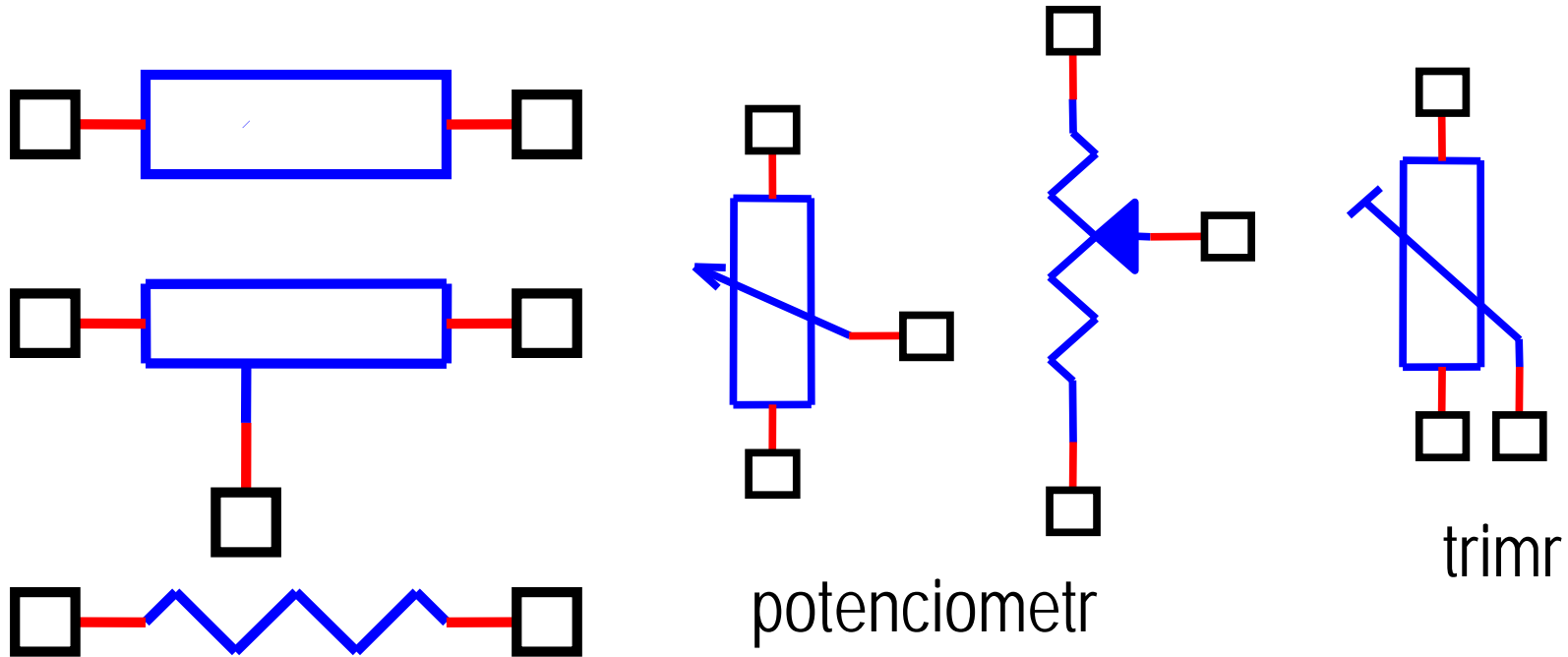

<http://www.ite.tul.cz>

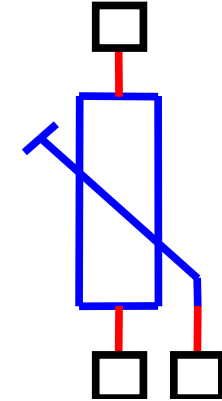
Rezistory

- Nastavení proudu tekoucího ze zdroje napětí
- Nastavení úbytku napětí v obvodu se zdrojem proudu (Ohmův zákon)

pot

- nastavení proudu teko
- Nastavení úbytku napě
zdrojem proudu (Ohmi

í

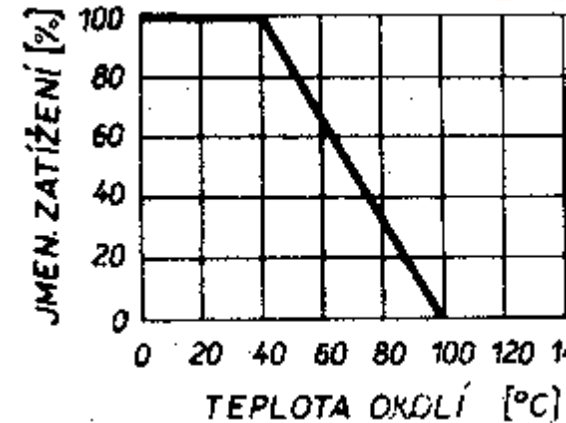

Rezistory

Charakteristické parametry:

- (elektrický) odpor R [Ω]
  - 1 Ω ... 10 M Ω
- (jmenovitý) ztrátový výkon P_z [W]
  - 0,1 ... 50 W (závisí na teplotě okolí)
- teplotní součinitel odporu TKR (TK_R) [K^{-1}]
  - 10 ... 2000 ppm/K (Part Per Million, tj. 10^{-6})
- maximální dovolené napětí U_{max} [V]
  - 200 ... 500 V

Rezistory typy a provedení

Typy:

pevné (větší rozsah hodnot, menší tolerance)

proměnné (E6 nebo 1 - 2,5 - 5, tolerance 20%)

- trimry (změna nástrojem)

- potenciometry (knoflík na hřídeli, posuvné)

  - lineární (**N**), logaritmické (**G**), exponenciální (**E**)

  - jednoduché, dvojité (s vypínačem), tandemové

Provedení:

drátové (konstantan, manganin)

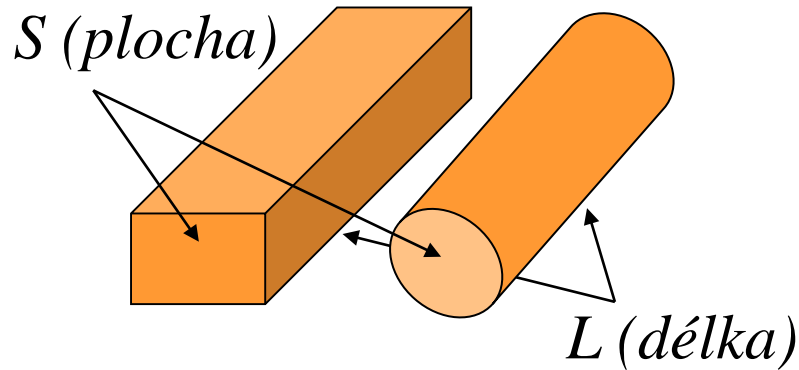
vrstevové (uhlík, kov, kysličník kovu na ker.)

hmotové (např. v polovodičích)

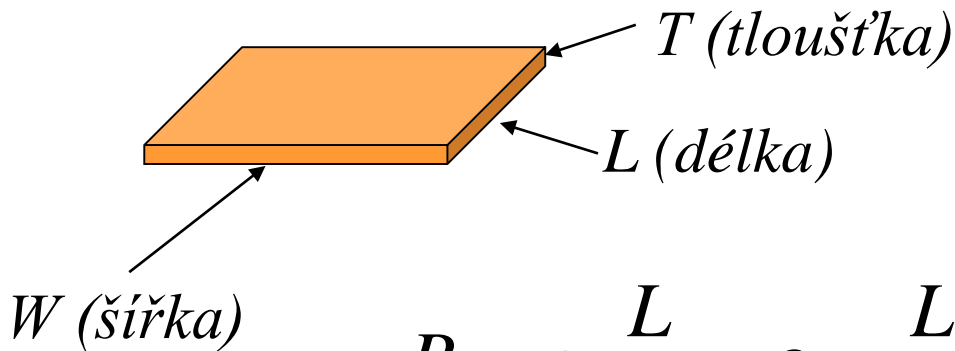

Rezistory typy a provedení

$$R = \rho \cdot \frac{L}{S}$$

$$R = \rho \cdot \frac{L}{S} = \rho \cdot \frac{L}{W \cdot T} = \frac{\rho}{T} \cdot \frac{L}{W} = R_s \cdot \frac{L}{W}$$

R_s = plošný odpor (sheet resistance) [$\Omega/\square$], [Ω/sq]

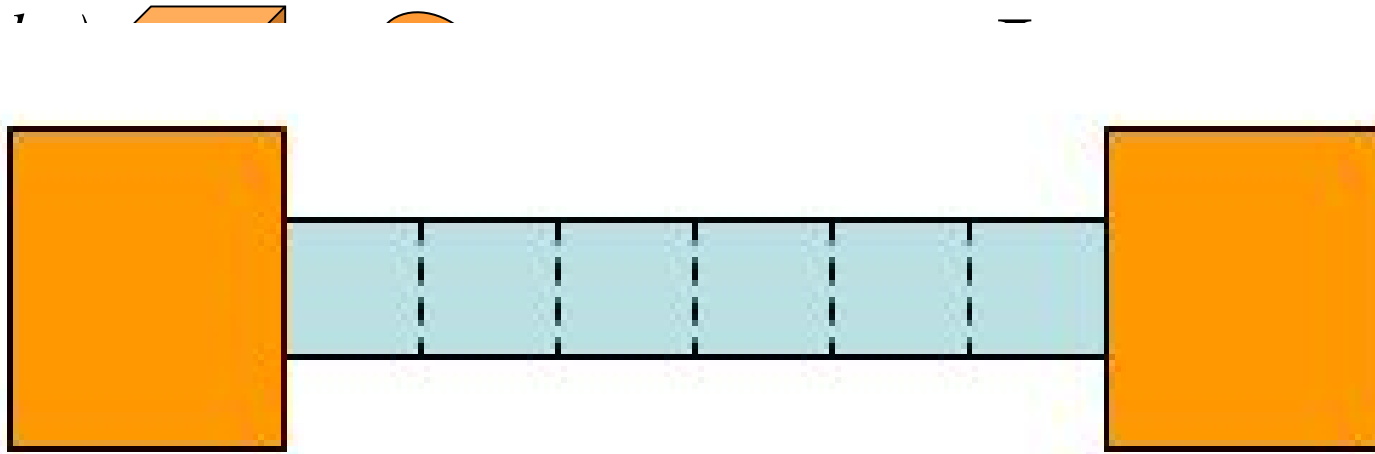

Rezistory typy a provedení

S (př)

V

<http://www.microwaves101.com/encyclopedias/sheet-resistance>

R_S = plošný odpor (sheet resistance) [$\Omega/\square$], [Ω/sq]

<http://www.ite.tul.cz>

Rezistory typy a provedení

S (plocha)

Odpor – 5sq 222

Nikoli – 0,2sq (paralelní řazení)

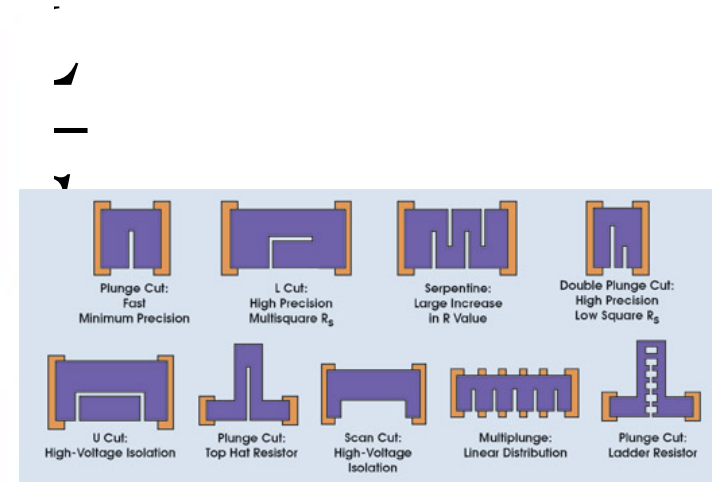
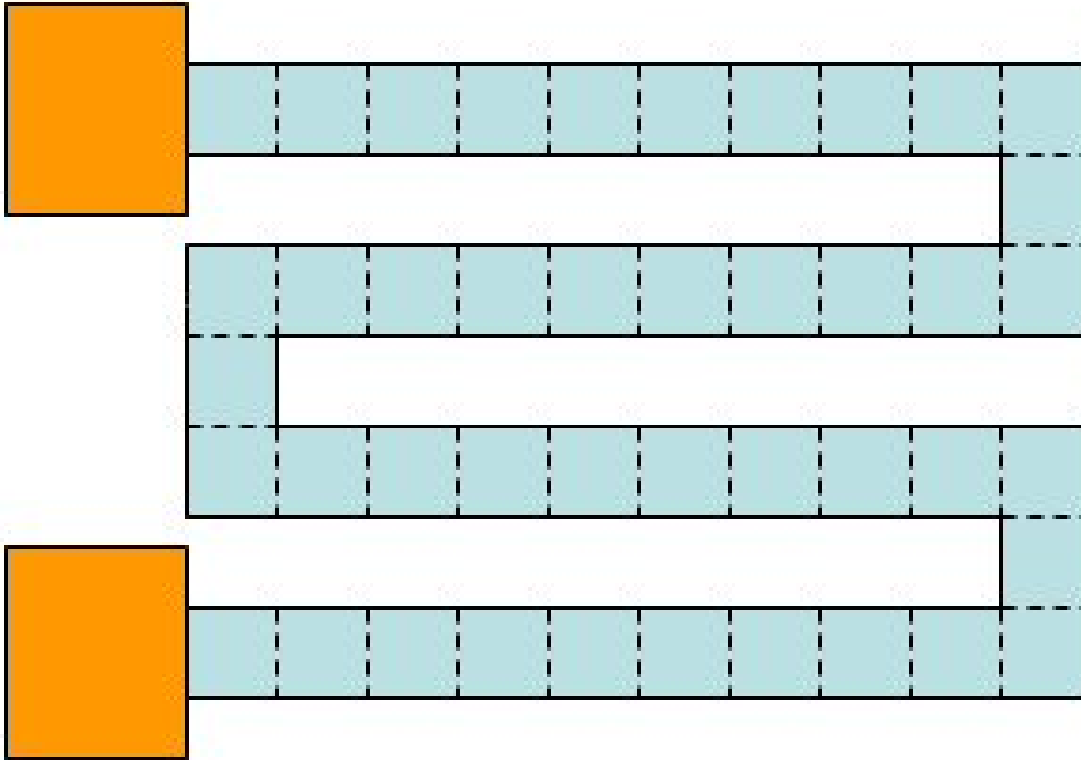
W

R_S – plošný odpor (sheet resistance) [$\Omega/\square$], [Ω/sq]

Rezistory typy a provedení

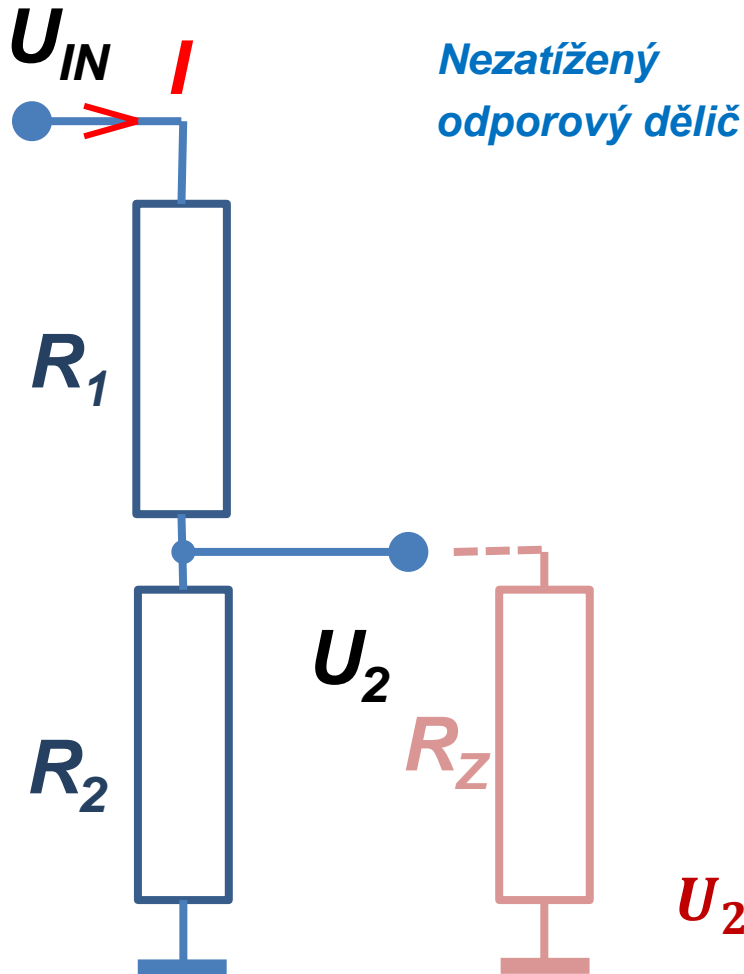
Rohový čtverec má poloviční odpor! Proto je odpor $40s_q$

R_S = plošný odpor (sheet resistance) [$\Omega/\square$], [Ω/sq]

Rezistory typy a provedení

$$U_2 = R_2 \cdot I$$

$$U_{IN} = I \cdot (R_1 + R_2)$$

$$U_2 = U_{IN} \cdot \frac{R_2}{R_1 + R_2}$$

Zatížený
odporový dělič

$$U_2 = U_{IN} \cdot \frac{R_2 \cdot R_Z}{R_1 \cdot R_2 + R_1 \cdot R_Z + R_2 \cdot R_Z}$$

Značení hodnot

4 až 5 barevných proužků

(2-3 mantisa, 1 exponent, 1 tolerance)

0 ~ černá

5 ~ zelená

1 ~ hnědá

6 ~ modrá

2 ~ červená

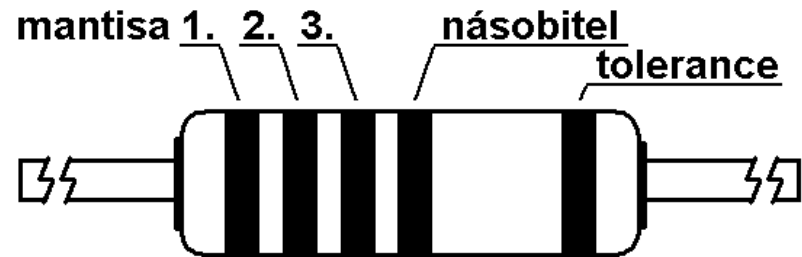
7 ~ fialová

3 ~ oranžová

8 ~ šedá

4 ~ žlutá

9 ~ bílá

Tolerance: $\pm 20\%$ ~ bez proužku ,

$\pm 10\%$ ~ stříbrná, $\pm 5\%$ ~ zlatá, $\pm 2\%$ ~ červená, $\pm 1\%$ ~ hnědá, $\pm 0,5\%$ ~ zelená

Značení hodnot

 <http://en.wikipedia.org/wiki/Resistor>

resistance value, the third is a multiplier, and the fourth is the tolerance of the value. Each colour code is shown in the chart below. The tolerance for a 4-band resistor will be 2%, 5%, or 10%.

The Standard [EIA](#) Color Code Table per EIA-RS-279 is as follows:

Colour	1 st band	2 nd band	3 rd band (multiplier)	4 th band (tolerance)	Temp. Coefficient
Black	0	0	$\times 10^0$		
Brown	1	1	$\times 10^1$	$\pm 1\%$ (F)	100 ppm
Red	2	2	$\times 10^2$	$\pm 2\%$ (G)	50 ppm
Orange	3	3	$\times 10^3$		15 ppm
Yellow	4	4	$\times 10^4$		25 ppm
Green	5	5	$\times 10^5$	$\pm 0.5\%$ (D)	
Blue	6	6	$\times 10^6$	$\pm 0.25\%$ (C)	
Violet	7	7	$\times 10^7$	$\pm 0.1\%$ (B)	
Gray	8	8	$\times 10^8$	$\pm 0.05\%$ (A)	
White	9	9	$\times 10^9$		
Gold			$\times 0.1$	$\pm 5\%$ (J)	
Silver			$\times 0.01$	$\pm 10\%$ (K)	
None				$\pm 20\%$ (M)	

Značení hodnot

2-3 číslice a značka předpony (bez jednotky)

- pro odpory: **1R5**, **330K**, **4M7**, dříve **1j5**, **150**, **M15**
ev. tolerance (za /): $\pm 10\%$ (A), $\pm 5\%$ (B), $\pm 2\%$ (C), $\pm 1\%$ (D)

3(4) číslice (2(3) čísla jsou hodnota, 1 číslo je počet „nul“)

- $R \geq 10\Omega$ **153** zn. $15000\Omega = 15\text{ k}\Omega$; **120** zn. 120Ω ;
2372 zn. $23,7\text{ k}\Omega$

- $R < 10\Omega$ **6R8** zn. $6,8\Omega$; **3R24** zn. $3,24\Omega$

případně ještě: písmeno (tolerance) + číslice (napětí)

- násobitel: 0 ~ 10^0 až 7 ~ 10^7 , 8 ~ 10^{-2} , 9 ~ 10^{-1}
tolerance: J ~ $\pm 5\%$, K ~ $\pm 10\%$, M ~ $\pm 20\%$, S ~ $-20+50\%$

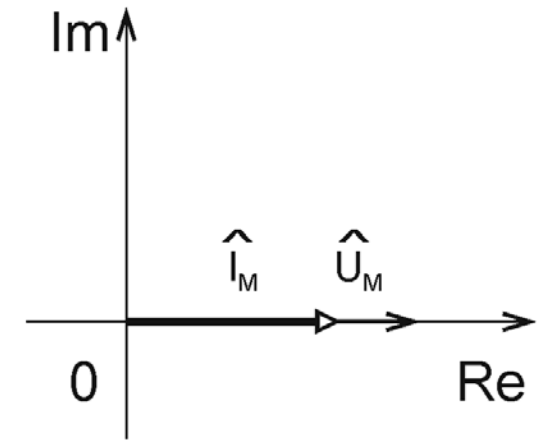
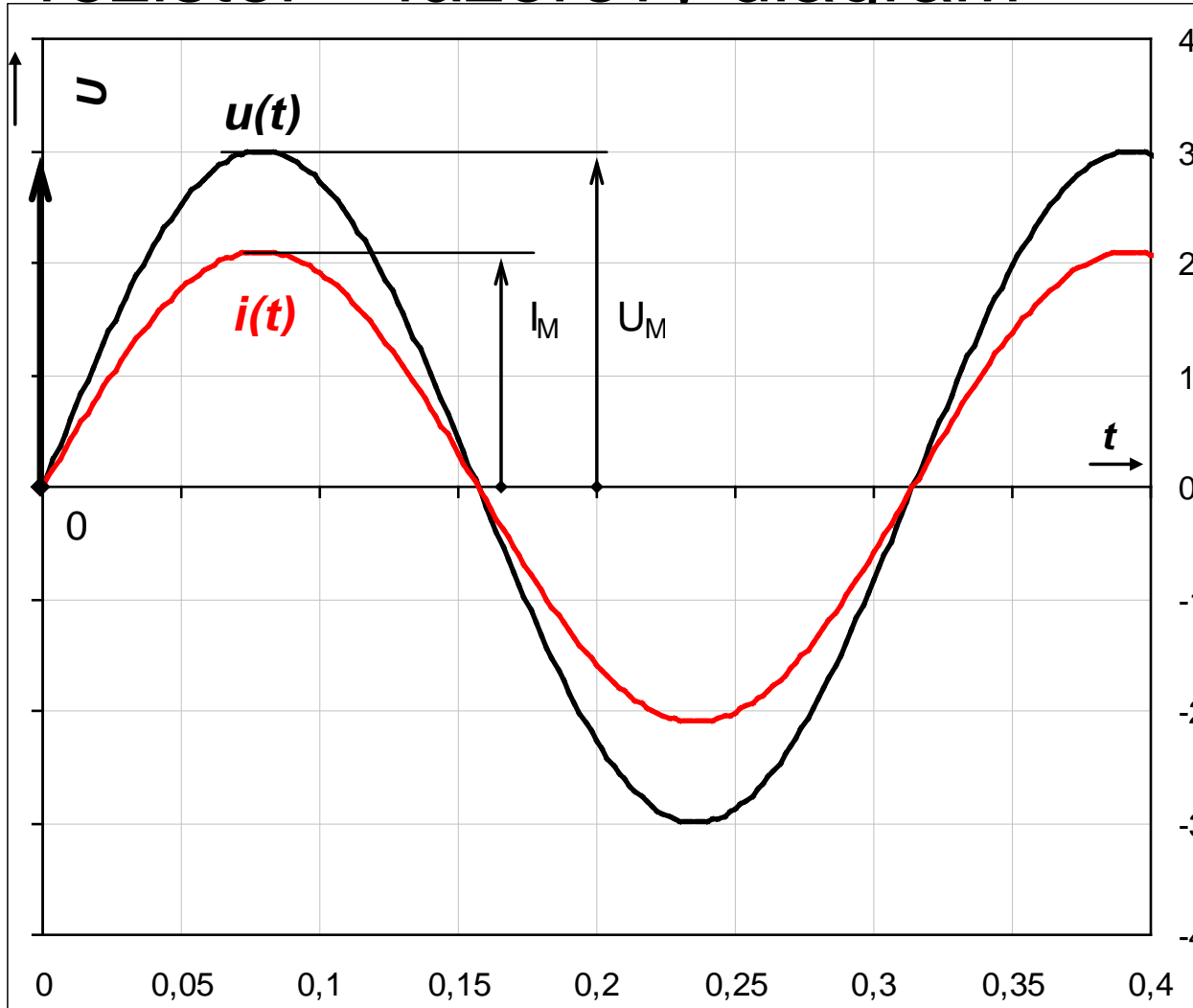
3 znaky (2 čísla jsou kód hodnoty, písmeno je násobitel)

- **29B** zn. $196 \times 10^1 = 1,96\text{ k}\Omega$

rezistor – fázorový diagram

Rozšířený Ohmův zákon

P = Watts

$$\text{Watts} = \text{Volts} \times \text{Amperes}$$

$$\text{Watts} = \text{Amperes}^2 \times \text{Ohms}$$

$$\text{Watts} = \frac{\text{Volts}^2}{\text{Ohms}}$$

V = Volts

$$\text{Volts} = \sqrt{\text{Watts}} \times \text{Ohms}$$

$$\text{Volts} = \frac{\text{Watts}}{\text{Amperes}}$$

$$\text{Volts} = \text{Ohms} \times \text{Amperes}$$

I = Amperes

$$\text{Amperes} = \frac{\text{Volts}}{\text{Ohms}}$$

$$\text{Amperes} = \frac{\text{Watts}}{\text{Volts}}$$

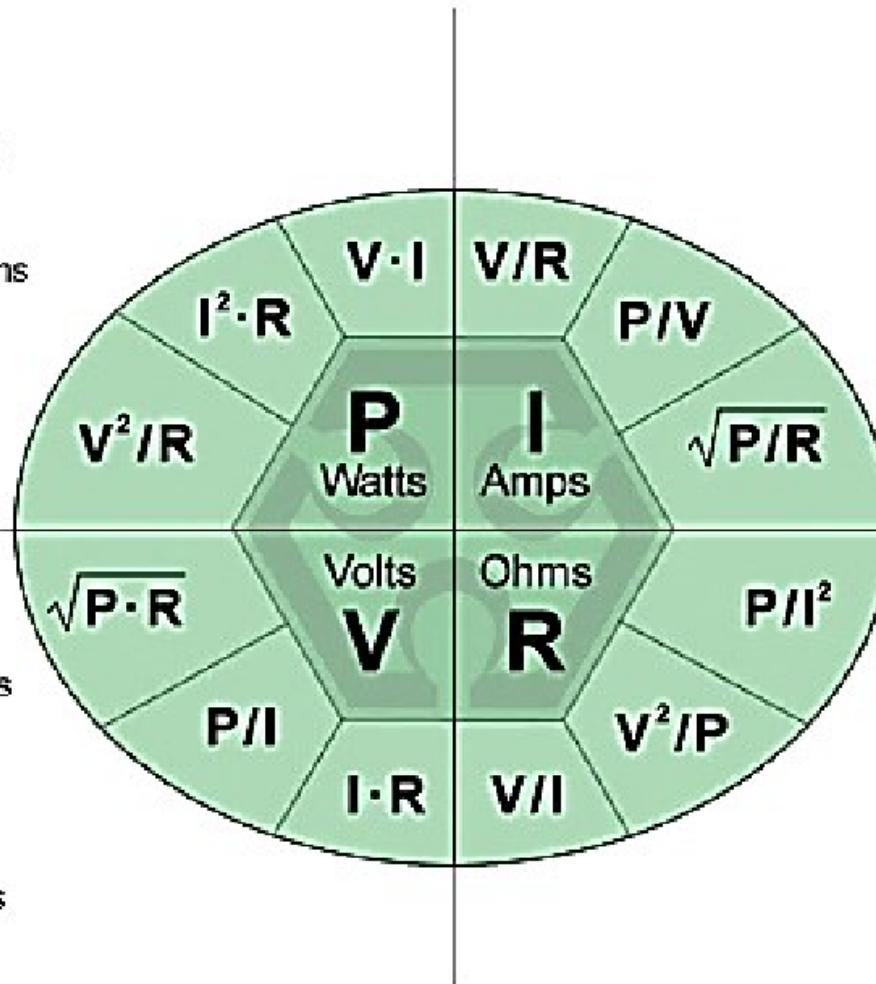
$$\text{Amperes} = \sqrt{\frac{\text{Watts}}{\text{Ohms}}}$$

R = Ohms

$$\text{Ohms} = \frac{\text{Watts}}{\text{Amperes}^2}$$

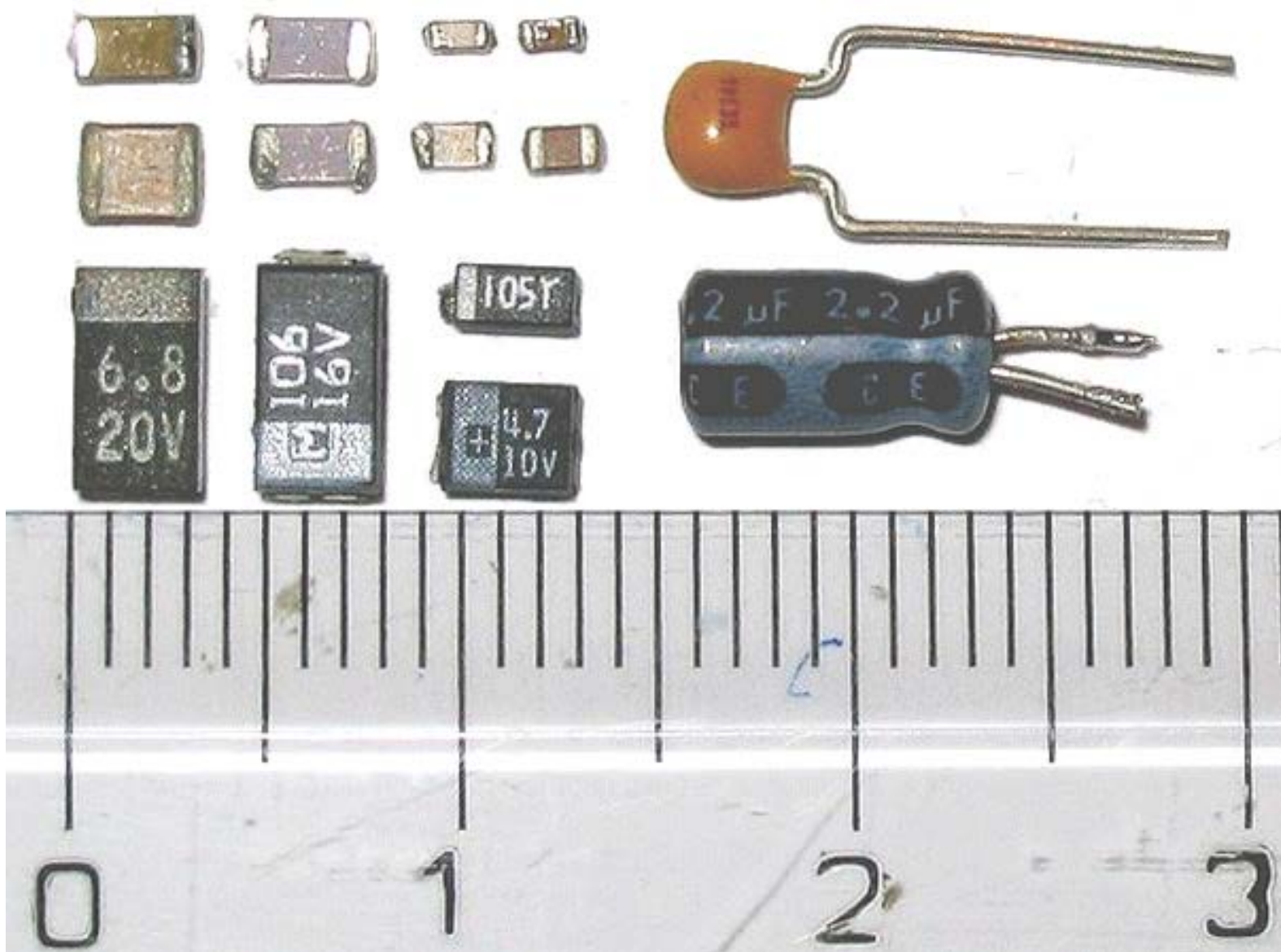
$$\text{Ohms} = \frac{\text{Volts}^2}{\text{Watts}}$$

$$\text{Ohms} = \frac{\text{Volts}}{\text{Amperes}}$$

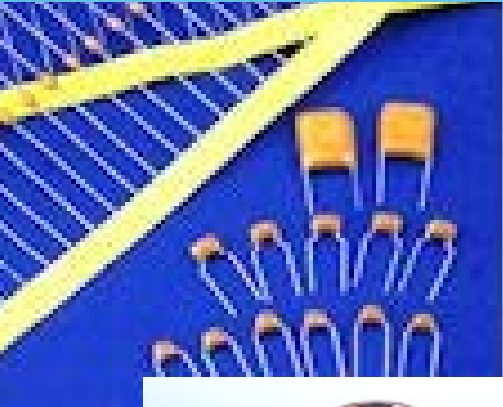
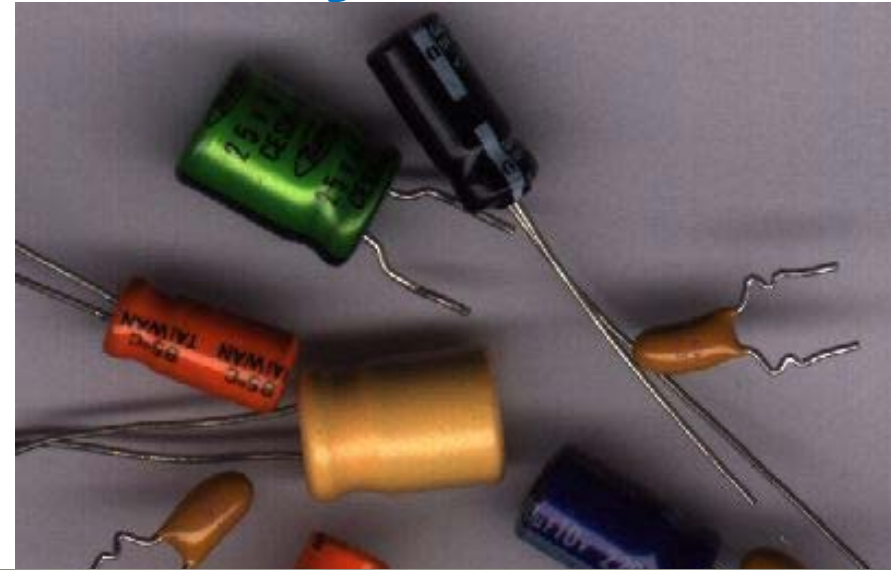
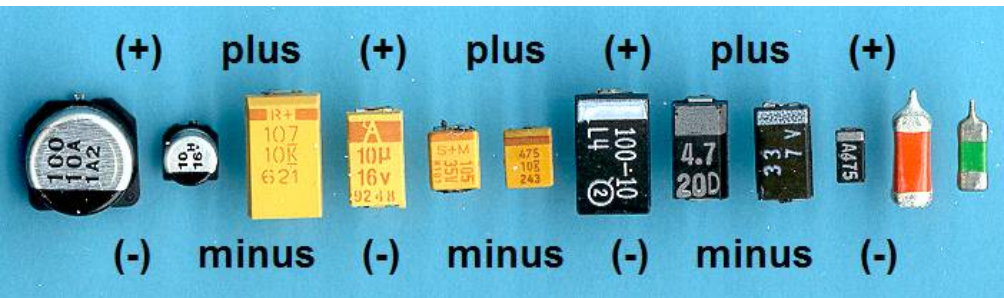
Kondenzátory

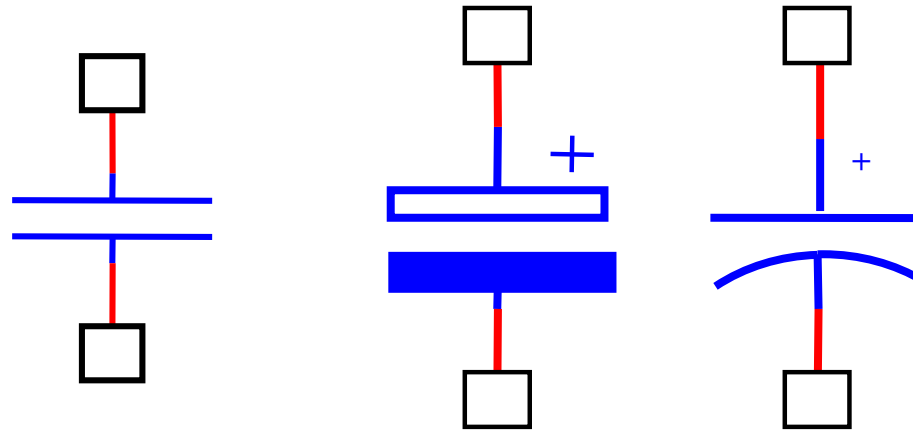

Kondenzátor

Kondenzátory

- Kapacita definované velikosti
- Kmitočtově závislá impedance, zpoždění **napětí za proudem** (fázovací a rezonanční obvody)
- Filtrace – pulzní složky usměrněného napětí
- Blokace – snížení impedance pro stř. složku
- Vazební – oddělení stejnosměrné složky

Kondenzátory

Dočasné uchování elektrického náboje
(potenciální elektrické energie).

Základní vlastností je elektrická kapacita

Kondenzátor je fyzicky definován:

- maximálním povoleným napětím
- druhem dielektrika
- provedením vývodů

Kondenzátory

Kapacita C kondenzátoru závisí na ploše S jeho desek, vzájemné vzdálenosti d desek mezi sebou a permitivitě ε dielektrika mezi deskami:

(pro deskový...)

ε_0 ... permitivita vakua [F/m] ($8,8 \cdot 10^{-12}$)

ε_r ... relativní poměrná permitivita (kolikrát se zvětší kapacita použitím jiného dielektrika (pro FR4 je 4,7)

S, h ... plocha a vzdálenost

$$C = \varepsilon_0 \varepsilon_r \frac{S}{d} \text{ [F]}$$

ε_r skla ~ 6.1 , ε_r epoxy ~ 3.2

V obvodu střídavého proudu se kondenzátor opakovaně nabíjí a vybíjí, což má za následek předbíhání elektrického proudu před napětím (*fázový posuv*) a vznik **kapacitance**, tj. zdánlivého odporu proti průchodu střídavého proudu.

Kondenzátory

Charakteristické parametry:

- kapacita **C** [F]
- (jmenovité) provozní napětí **U** [V]
(většinou ss.)

- ztrátový činitel

$$D = \operatorname{tg} \delta = 1/(\omega \cdot R_p \cdot C_p)$$

- teplotní součinitel
kapacity **TKC** [%/K]

- Energie nabitého kond.: $W = \frac{1}{2} C U^2$

Značení hodnot

Typ	Barevný odstín
TK 656	 tmavě šedý
TK 676	 fialový
TK 696	 zelený
TK 626	 pastelově hnědý
TK 666	 červený

Barva značky	TK656	TK676	TK696	TK626	TK666
bílá	1p0	10p	10p	100p	1n0
 zelená	-	12p	12p	-	-
 žlutá	1p5	15p	15p	150p	-
 oranžová	2p2	-	22p	220p	-
 šedá	2p7	-	27p	-	-
 červená	3p3	3p3	33p	330p	330p
 modrá	4p7	4p7	4p7	470p	470p
 fialová	5p6	5p6	-	-	-
 černá	6p8	6p8	-	68p	680p
 hnědá	8p2	8p2	8p2	-	-
-	10p	10p	18p	-	-

http://www.bucek.name/stranky/ruzne/barevne_znaceni/barevne_znaceni.htm

<http://www.ite.tul.cz>

Značení hodnot

2-3 čísla

– 5p6,
10⁻⁶, 10⁻⁹,

– dříve
10⁶, 10⁹,

3 číslice

224 = 22

Případně
hmoty a

tolerance		kód	Označení hmoty	Kód	Napětí		kód
±0,25pF		C	P100	A	12,5V	n	
±0,5pF		D	P033	B	32V	q	
±1pF		F	NPO	C	40V	s	
±2%		G	NO33	H	250V	d	
±5%		J	NO47	J	500V	f	
±10%		K	N150	P			
±20%		M	N220	R			
-20 +50%		M	N330	S			
-20 +80%		Z	N470	T			
			N750	U			
			N1500	V			
			E1000	F			
			E2000	Z			
			E4000	W			
			E10000	Y			
			Supermit	N			

10⁻¹², 10⁻⁹,

(10⁰, 10³,

F
nce,

2-3 číslice a značka předpony

- 5p6, 100p, 220n, 33u (μ), 4m7 (10^{-12} , 10^{-9} , 10^{-6} , 10^{-3})
- dříve: 5j6, 100k, M22, 33M, 4G7 (10^0 , 10^3 , 10^6 , 10^9)

3 číslice

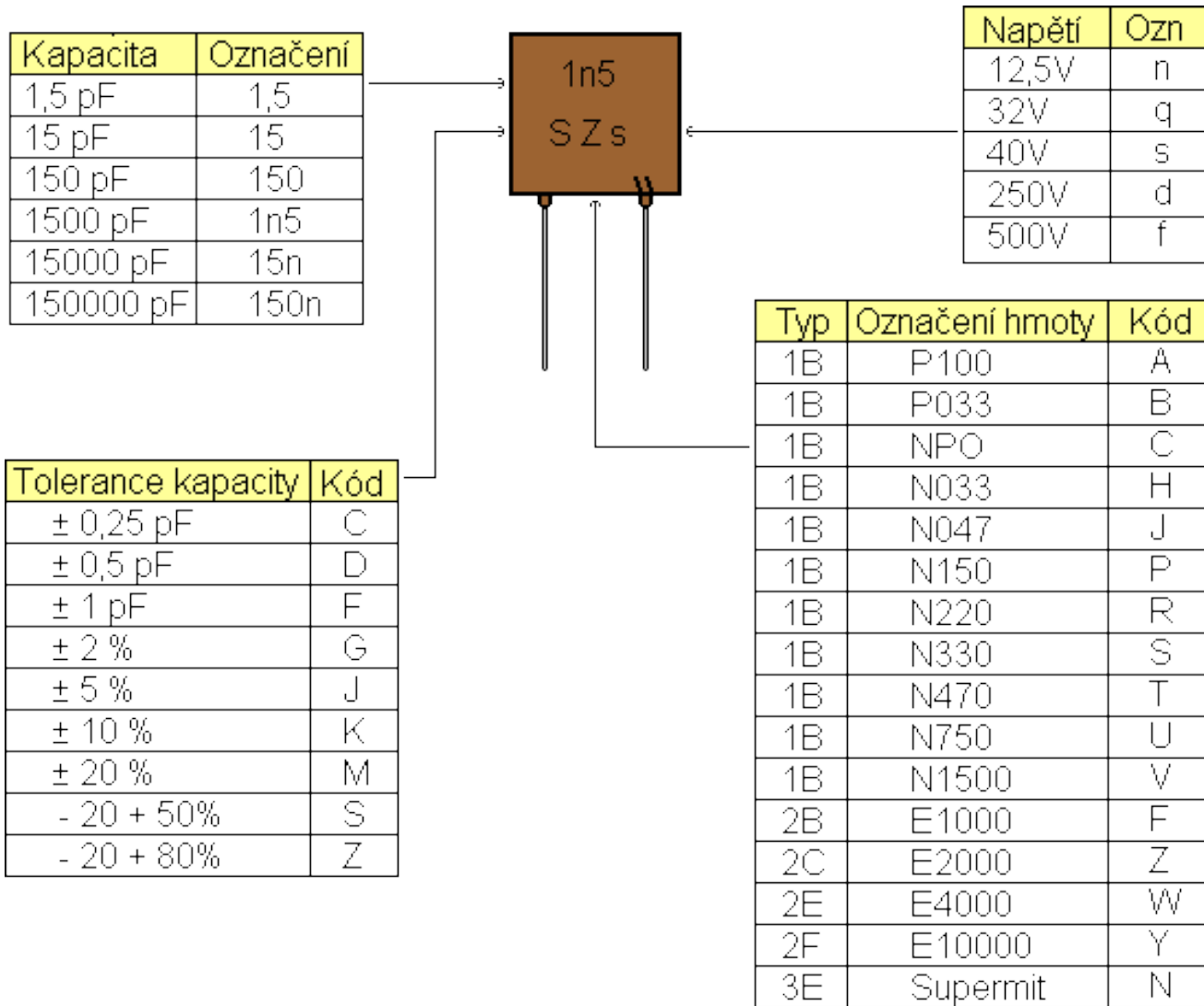
$$224 = 22 \times 10^4 = 220\,000 \text{ pF} = 220 \text{ nF}$$

Případně ještě označení tolerance, hmoty a napětí

Značení hodnot

http://www.bucek.name/stranky/ruzne/barevne_znaceni/barevne_znaceni.htm

<http://www.ite.tul.cz>

Kondenzátory - typy a provedení

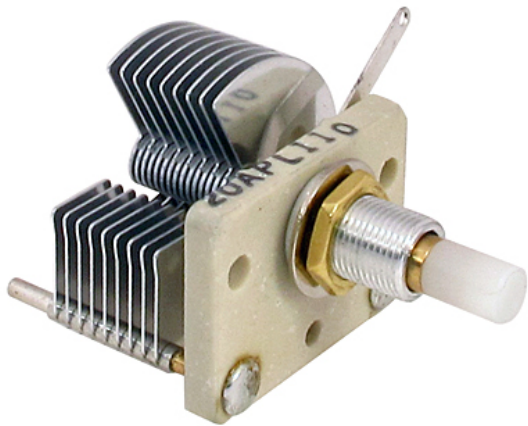

Typy:

pevné (1 pF ... 1 F)

proměnné (10^2 ... 10^3 pF)

trimry (vzduchové, keramické)
otočné (vzduchové, fóliové)

Provedení:

Bipolární: E6 ... E12, $\text{tg } \delta$ (1 kHz) $\sim 10^{-3} - 10^{-2}$

keramické (vf filtrační, vazební)

1p ... 330n, TKC až 1%/K, $U \sim 25 \dots 1000 \text{ V}$

fóliové (integrační, nf vazební)

100p ... 10 μ , TKC $\sim 30 \dots 200 \text{ ppm/K}$
 $U \sim 50 \dots 1000 \text{ V}$

Kondenzátory - typy a provedení

Unipolární (elektrolytické): hodnoty v řadě E6
nebo 1 – 2 – 5

(220n ...) 4μ7 ... 10m (... 1 F)

tolerance ~ -20% ... +100%

U ~ 6,3 ... 450 V

filtrace, blokování, zálohovací,
velký zbytkový proud (10^{-6} ... 10^{-4} A)

Hliníkové, polymerové, tantalové
malé rozměry, nízký tg δ , nízký zbytkový proud, lepší
teplotní i frekvenční závislosti C a tg δ

!! Pozor na přepólování, vysychání

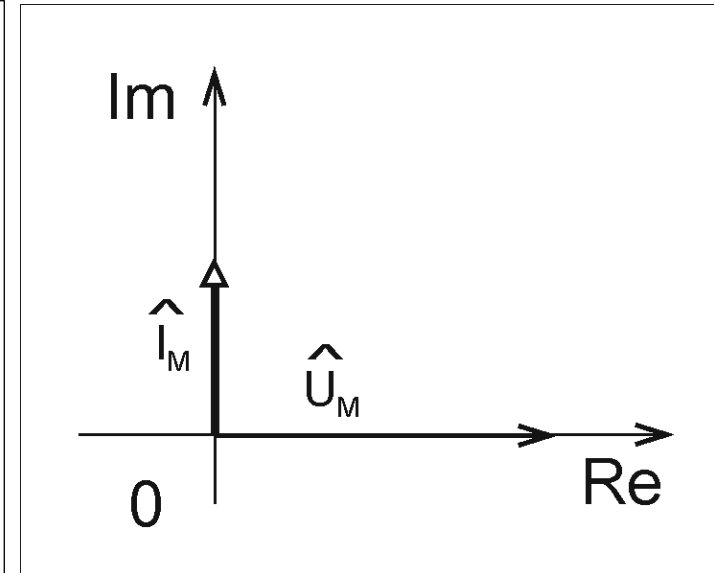
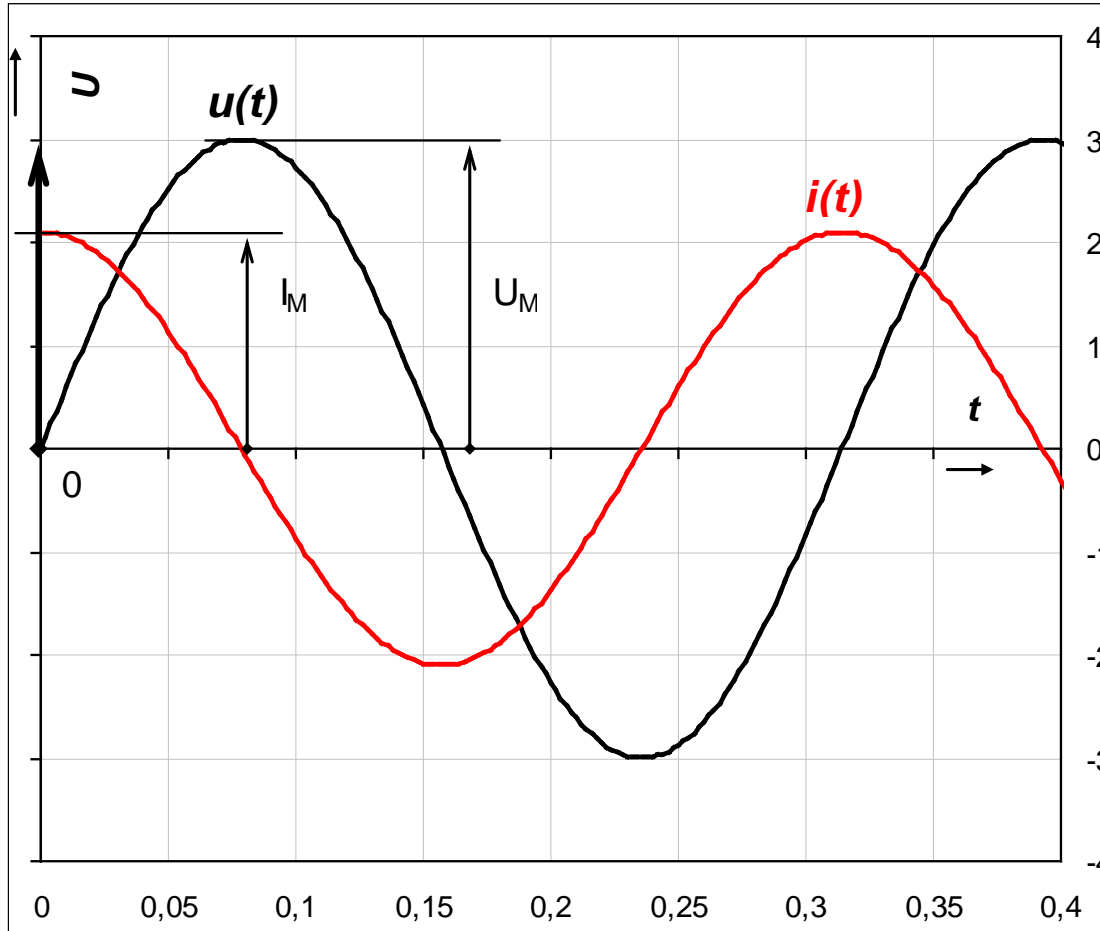

Kondenzátor

kapacitor – fázorový diagram

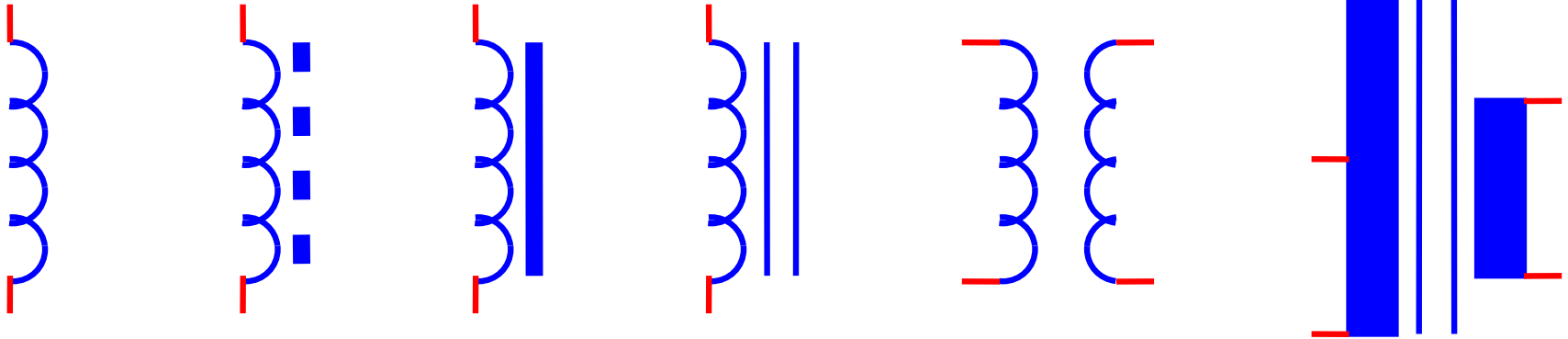

zpoždění
napětí za proudem

Cívky

feritové
jádro

železové
jádro

transformátory

Kmitočtově závislá impedance, zpoždění proudu za napětím

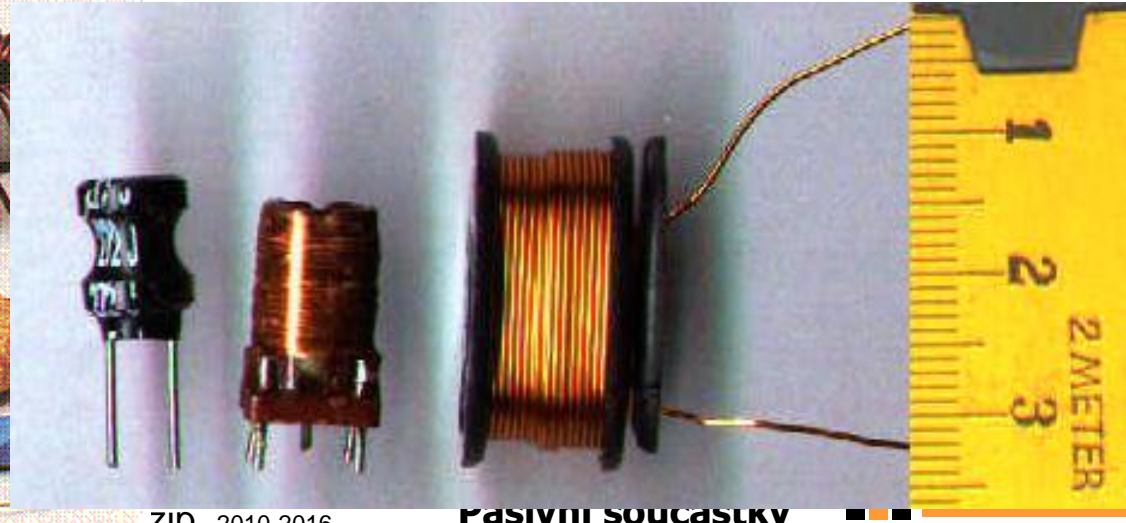
Cívky

Provedení:

vzduchové (nižší L)

s jádrem (vyšší L)

- feritové (toroidy, tyčky, hrníčky)
- železové (jádro z trafo plechů)

Cívky

Indukčnost = magnetický indukční tok v okolí cívky při jednotkovém elektrickém proudu (1 A) procházejícím cívkou.

Indukčnost = schopnost cívky změnit elektrickou energii na energii magnetického pole.

(Čím větší je indukčnost cívky, tím silnější magnetické pole kolem cívky vznikne při stejné velikosti elektrického proudu procházejícího cívkou).

Indukčnost cívky ovlivňujeme **počtem závitů**, **rozměry a tvarem** cívky a **prostředím** kolem cívky - zvláště vložením jádra do cívky.

- Cívka s **větším** počtem závitů má **větší** indukčnost
- **cívka s jádrem** má **větší** indukčnost než cívka bez jádra
- **uzavřené jádro** významně **zvětšuje** indukčnost.

Charakteristické parametry:

vlastní indukčnost L [H]

$0\mu 1 \dots 100\text{mH}$ (v řadě E6 ... E12),

tolerance 5... 20%

(jmenovitý) proud I [A] (0,03 ... 10 A)

činitel jakosti $Q = D^{-1} = \omega \cdot L_S / R_S$ (10 ... 200)

teplotní součinitel α [%/K] (0,01 ... 0,5)

stejnoseměrný odpor R_S ,

elektrická pevnost U_{max}

Cívky – značení hodnot

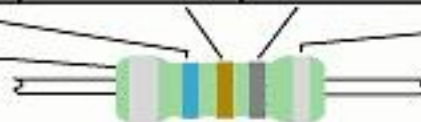
INDUCTOR COLOR GUIDE

Result Is In μH

COLOR	1st BAND	2nd BAND	MULTIPLIER	TOLERANCE
BLACK	0	0	1	$\pm 20\%$
BROWN	1	1	10	Military $\pm 1\%$
RED	2	2	100	Military $\pm 2\%$
ORANGE	3	3	1,000	Military $\pm 3\%$
YELLOW	4	4	10,000	Military $\pm 4\%$
GREEN	5	5		
BLUE	6	6		
VIOLET	7	7		
GREY	8	8		
WHITE	9	9		
NONE				Military $\pm 20\%$
GOLD			0.1 / Mil. Dec. Pt.	Both $\pm 5\%$
SILVER			0.01	Both $\pm 10\%$

Military Identifier

6.8 μH $\pm 10\%$
MILITARY CODE

Electronix Express / RSR
<http://www.elexp.com>

1-800-972-2225
In NJ 732-381-8020

Cívky – značení hodnot

- Číselné označení jako u rezistorů
- Základní jednotkou je μH
- Tolerance
  - M (nad 10%),
  - K (5% - 10%),
  - J (pod 5%)

1R5M zn. $1,5\mu\text{H} \pm 20\%$; **015K** zn. $0,015\mu\text{H} \pm 10\%$
nebo **602** zn. $60 \times 100\mu\text{H} = 6000\mu\text{H} = 6\text{mH}$

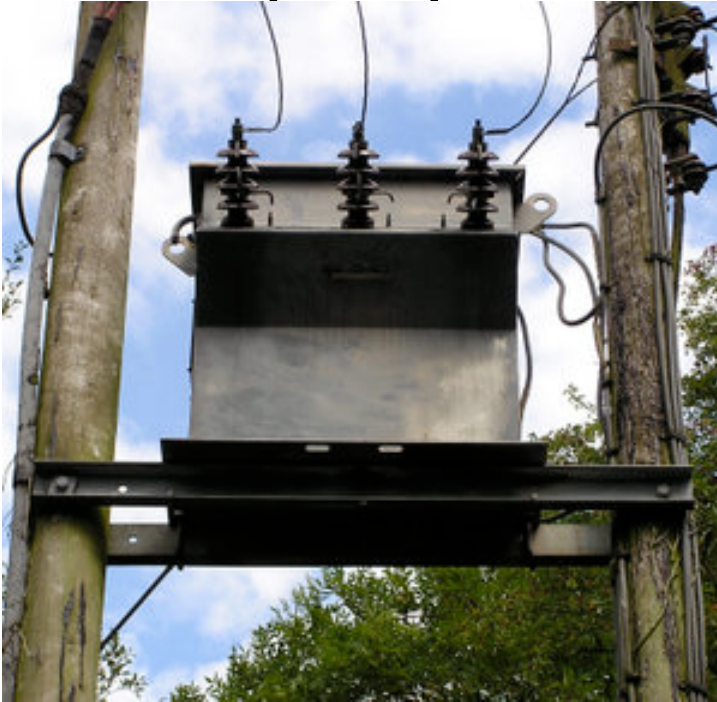

Transformátory

vzájemná indukčnost M [H]

použití ve sdělovací technice: galvanické oddělení, transformace impedance, zamezení rušení po společném vodiči

<http://www.ite.tul.cz>

Transformátory

Převodový poměr

$$k = \frac{N_1}{N_2} = \frac{U_1}{U_2}$$

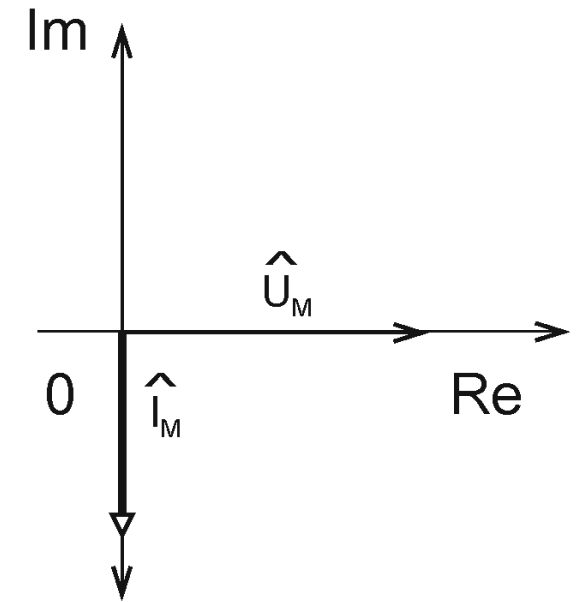
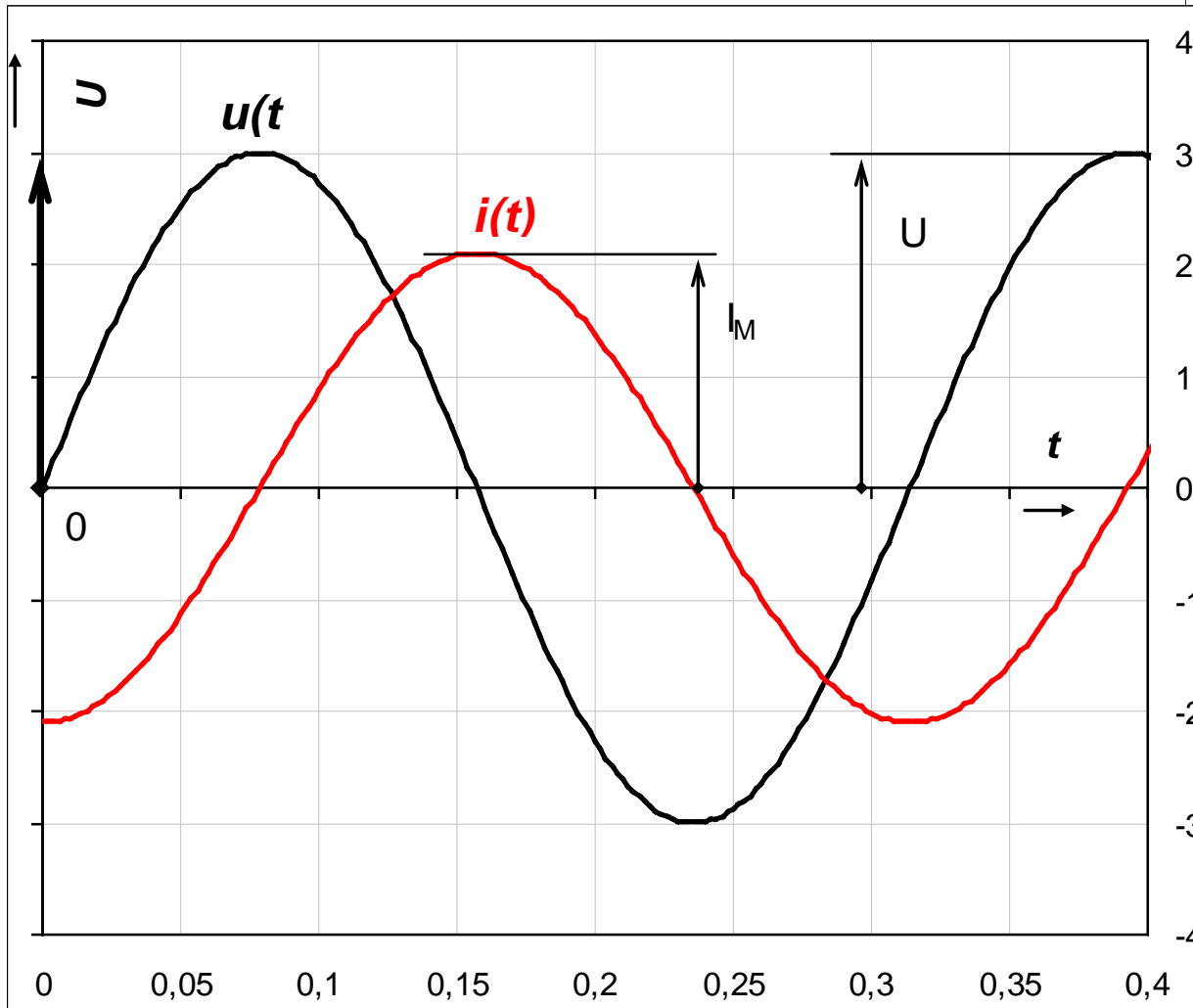
Výkon

$$P_1 = P_2$$
$$U_1 \cdot I_1 = U_2 \cdot I_2$$
$$\frac{U_1}{U_2} = \frac{I_2}{I_1}$$

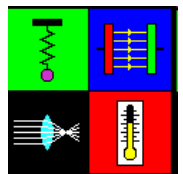

induktor – fázorový diagram

zpoždění
proudu za napětím

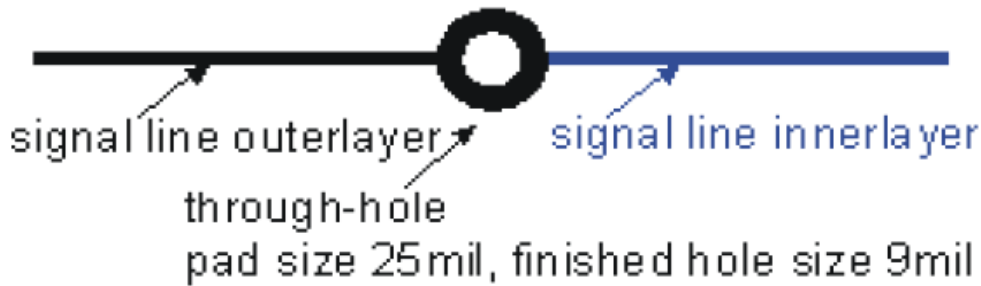

Kde se vyskytuje...

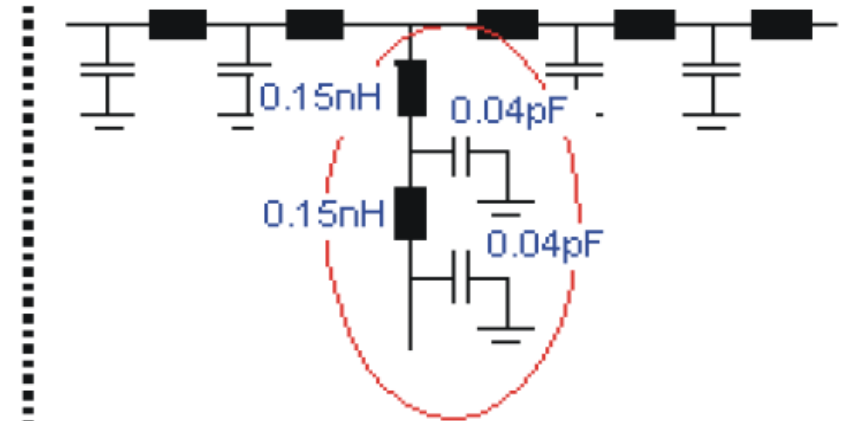
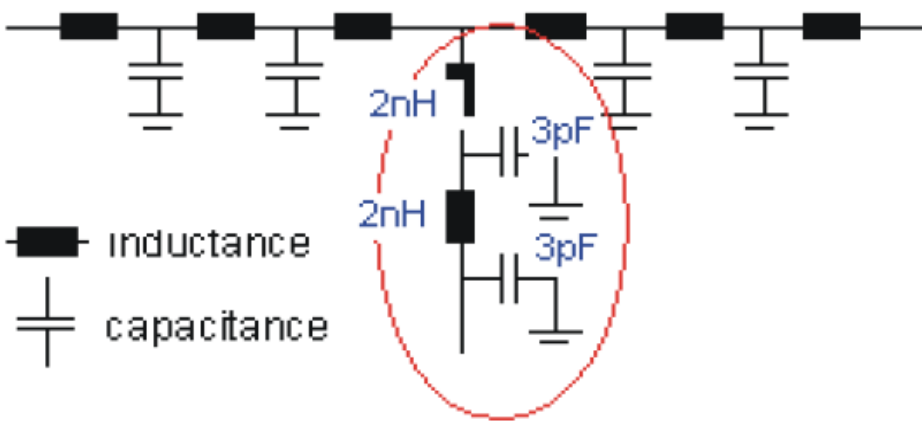

Spoj 0.3mm - 10nH/cm

Plocha - 1nH/cm

equivalent circuit (lumped model)

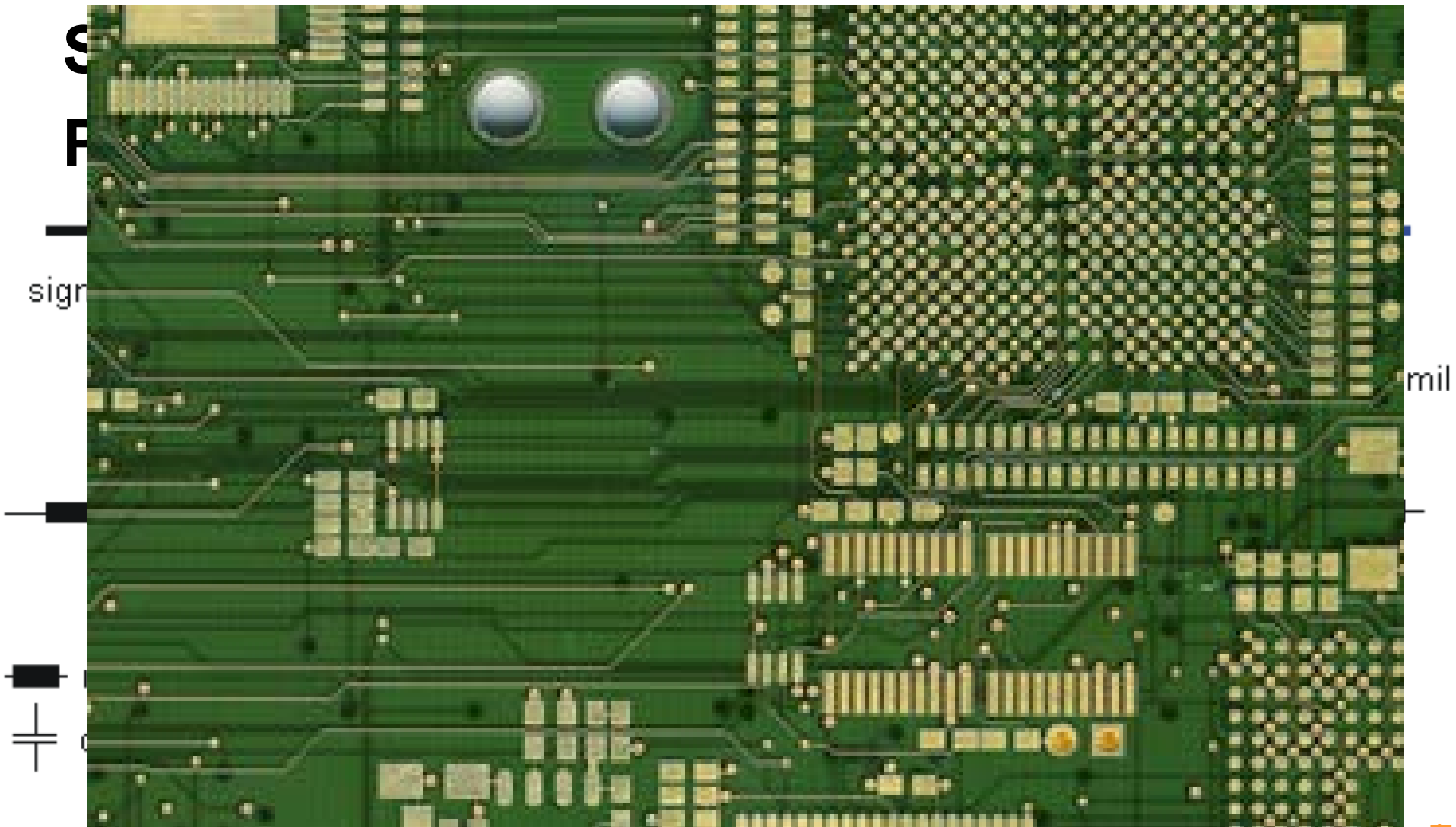

 inductance
 capacitance

Kde se vyskytuje...

Dotazy?

Questions?

Anfragen?

Вопросы ?

常見問題？

